

ยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ
(มติคณะรัฐมนตรี ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕)

สำนักยุทธศาสตร์ความมั่นคงภายในประเทศ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

คำนำ

ยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เป็นยุทธศาสตร์ภายใต้กรอบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นการบูรณาการการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหากลุ่มประชากรจากภายนอกประเทศที่หลบหนีเข้าเมืองมาตั้งถิ่นฐานอย่างผิดกฎหมายในประเทศไทยด้วยสาเหตุต่าง ๆ และการป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่ โดยมีหลักการสำคัญคือ การคำนึงถึงการรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงแห่งชาติควบคู่ไปกับการตระหนักถึงเหตุผลความจำเป็นทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งหลักสิทธิมนุษยชนและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปโดยเรียบร้อยและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ในการจัดทำยุทธศาสตร์ดังกล่าว สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ และภาคประชาสังคมทั้งในส่วนกลาง ภูมิภาค และพื้นที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณากร่างยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งหมดอย่างแท้จริง นำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์ย่อย กลยุทธ์ และมาตรการรองรับการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด ภายใต้ระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ซึ่งสำนักงานฯ ได้นำร่างยุทธศาสตร์เสนอที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ เมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ โดยลำดับ ทั้งนี้ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะได้นำยุทธศาสตร์ไปเป็นกรอบกำหนดการปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งการจัดทำแผนงาน โครงการ และงบประมาณรองรับ โดยสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานกำกับดูแลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในภาพรวม และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เป็นหน่วยงานติดตาม ประเมิน และรายงานผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะได้ศึกษาทำความเข้าใจและสนับสนุนในการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมตามเจตนารมณ์ และหลักการที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง สำนักงานฯ พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพัฒนายุทธศาสตร์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการปัญหา และรองรับการแก้ไขอุปสรรคปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในระยะต่อไป

พลตำรวจเอก

(วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๑๐๖๖๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ที่ นร ๐๘๐๘/๕๑๓ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามบัญชีหนังสือที่ส่งมาแนบท้าย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ไปเพื่อดำเนินการความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมศึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ลงมติอนุมัติและเห็นชอบตามที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเสนอ โดยให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติรับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริ เลิศธรรมเทวี)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.cabinet.thaigov.go.th

ให้ทราบ ดังนี้

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

-
๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
  ๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
  ๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
  ๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
  ๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
  ๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
  ๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
  ๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
  ๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
  ๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
  ๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
  ๑๒. ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
  ๑๓. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
  ๑๔. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๐๐๒/๕๕๒

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๗๓๗๘ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับข้อเสนอของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

๑. ร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาโดยที่ประชุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกระทรวงการต่างประเทศแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่มีข้อสังเกตเพิ่มเติมด้านสาระ

๒. อย่างไรก็ตาม กระทรวงการต่างประเทศขอเน้นย้ำความสำคัญในการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามร่างยุทธศาสตร์ฯ บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างหลักการความมั่นคงกับหลักสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ซึ่งอาจรวมถึงความจำเป็นของไทยในการช่วยเหลือบุคคลในบางกรณีเป็นการพิเศษตามหลักมนุษยธรรม รวมทั้งคำนึงถึงมิติความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านที่เกี่ยวข้อง

๓. นอกจากนี้ ควรมีการทบทวนยุทธศาสตร์และการดำเนินงานของไทยในเรื่องนี้เป็นระยะ โดยคำนึงถึงพัฒนาการระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศ อาทิ ในกรอบอาเซียนที่จะมีผลกระทบต่อการโยกย้ายถิ่นฐาน รวมถึงการตอบสนองต่อปัจจัยภายในของไทยในด้านแรงงาน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๓ (สุรติ)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๕

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๓๐๔/๙๘๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๒ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ความเห็นประกอบการพิจารณาเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๗๓๗๙

ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอความเห็น เรื่องที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบกับร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีข้อสังเกตในส่วนการจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย ควรให้หน่วยงานในท้องถิ่น คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดทำทะเบียนตรวจสอบตัวบุคคล หรือการจัดทำทะเบียนประวัติ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นหน่วยงานในระดับพื้นที่ เพื่อจะได้ทราบสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนจำนวนผู้หลบหนีเข้าเมืองในจำนวนที่ถูกต้องกับความเป็นจริง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โทร. ๐-๒๙๔๐-๗๒๕๔

โทรสาร ๐-๒๙๔๐-๗๒๕๒

E-mail address : bapp.farmer@oae.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ คค ๐๒๐๖/๒๖๖๘

กระทรวงคมนาคม

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๔ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๗๓๗๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอเรื่องร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบต่อคณะรัฐมนตรีและขอให้กระทรวงคมนาคมพิจารณา หากมีข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอย่างไรให้เสนอไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕ ดังแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงคมนาคมได้พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับสาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอประกอบเป็นเหตุผลในการเสนอขออนุมัติคณะรัฐมนตรีเพื่อแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ อย่างไรก็ตามกระทรวงคมนาคมมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การที่มีผู้หลบหนีเข้าเมืองมักจะนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ อาทิ ปัญหาแรงงานต่างด้าว การก่อคดีอาชญากรรมต่าง ๆ และการที่รัฐต้องดูแลรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วยต่างด้าวโดยหลักมนุษยธรรมในโรงพยาบาลของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้ การหลบหนีเข้าเมืองส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้น กระทรวงคมนาคมจึงพิจารณาเห็นว่า การแก้ไขปัญหานี้ควรจะต้องพิจารณาดำเนินการควบคู่กันไปกับแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ ต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประเทศเพื่อนบ้านได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยเฉพาะด้านการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งอาจจะช่วยแก้ไขปัญหากล่าวเข้าสู่ระบบการจ้างงานอย่างถูกต้องก็จะสามารถลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานระดับล่าง ซึ่งจะเป็นการลดปัญหาการค้ามนุษย์และการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้อีกทางหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรรพพงศ์ เรืองสุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ

โทร. ๐๒-๒๘๐๕๖๓๘-๙, ๐๒-๒๘๓-๓๐๗๕

โทรสาร ๐๒-๒๘๐๑๗๑๔, ๐๒-๒๘๑-๔๘๒๙

ด่วนที่สุด

ที่ รัง ๐๓๐๗/๐๔๙

กระทรวงแรงงาน

ถนนมิตรไมตรี ดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๗๓๗๘ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงแรงงานเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรีในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงแรงงานพิจารณาแล้ว เห็นชอบในหลักการตามร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ แต่มีข้อสังเกตในกลุ่มเป้าหมาย ๒ กลุ่มย่อยที่ ๒ ข้อ ๘ ที่กำหนดให้กลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติให้ดำเนินการส่งกลับตามกฎหมายนั้น เห็นควรให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดแนวทางดำเนินการให้กลุ่มคนที่พิสูจน์สัญชาติแล้วไม่ผ่านและทางการประเทศต้นทางไม่ยอมรับ ควรจะพิจารณาจัดเป็นกลุ่มคนพิเศษเพื่อบริหารจัดการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๓๐

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๑๗๓๐

ด่วนที่สุด

ที่ อก ๐๘๐๔/๑๔๘๑

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๔ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๗๓๗๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีแจ้งเรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ซึ่งเสนอโดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและคาดการณ์ว่าจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๕ พร้อมทั้งขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมเสนอข้อเสนอแนะความคิดเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว มีความคิดเห็น ดังนี้

๑. เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับแนวทางในการปรับนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ตามที่ระบุไว้ในกลยุทธ์ที่ ๑ ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย เนื่องจากในปัจจุบันมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งพิจารณาปรับปรุงนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของตลาดแรงงานและการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมไทยภายหลังการบังคับใช้อัตราค่าจ้างขั้นต่ำต่ำเป็น ๓๐๐ บาท ในพื้นที่ ๗ จังหวัด (กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม และภูเก็ต) ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕ รวมทั้งการให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น ๓๐๐ บาท ในจังหวัดที่เหลืออีก ๗๐ จังหวัด ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖

๒. เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาเกี่ยวกับการปรับนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวสัญชาติอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วย นอกเหนือไปจากแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) เนื่องจากแนวทางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนดให้การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรีในระยะแรก และในระยะต่อไปหากมีเปิดเสรีด้านการเคลื่อนย้ายประชากรอย่างเสรี ซึ่งจะส่งผลให้มีแรงงานต่างด้าวจากประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ เช่น ฟิลิปปินส์ เวียดนาม อินโดนีเซีย เป็นต้น เดินทางมาอยู่อาศัยและทำงานในประเทศไทยมากขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(หม่อมราชวงศ์พงษ์สวัสดิ์ สวัสดิวัตน์)

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

สำนักนโยบายอุตสาหกรรมมหภาค

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๔๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๘๑๗

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๑๘๙๙

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล)๗๓๙๘ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เรื่องร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ของสำนักเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบในร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปสู่การแก้ปัญหาเชิงบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับในช่วงเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ใหม่ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ และแนวทางปฏิบัติเดิมไปพลางก่อนเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๒. อย่างไรก็ตาม ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ควรสอดคล้องกับนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติกำลังดำเนินการอยู่ ทั้งนี้ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติควรให้ความสำคัญกับกลไกการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่การบูรณาการร่วมกัน โดยประสานและเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดตั้งกรรมการและศูนย์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กลุ่มงานประสานนโยบายการกระจายอำนาจและความมั่นคง

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๒๘๗๙ โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๖๖๓๑

E-mail: venus@nesdb.go.th

ที่ นร ๐๘๐๘/๕๑๓

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วยด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ส่วนที่ ๑๘๐๘/๓๗๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๕/(ลธ๔)๔๔/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
๓. เอกสารร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

ด้วยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติขอเสนอร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ รวมถึงแนวทางการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความเหมาะสม โดยเรื่องข้อเสนอดังกล่าวเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๖ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้รับมอบหมายจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการประชุม เมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน) ในขณะนั้นเป็นประธาน ให้พิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เพื่อบูรณาการการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองในภาพรวมของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดเอกภาพและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา

๑.๒ สำนักงานฯ ได้ประมวลศึกษาสถานการณ์ ข้อเท็จจริง รวมถึงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในส่วนกลางและในภูมิภาค นำไปสู่การจัดทำร่างยุทธศาสตร์ฯ และเสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน พิจารณาอย่างต่อเนื่อง รวม ๕ ครั้ง สุดท้ายที่ประชุมมีมติ เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๕ เห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ฯ และให้นำเสนอสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๑.๓ สำนักงานฯ ได้เสนอร่างยุทธศาสตร์ผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบต่อที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๕ เมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีนายกรัฐมนตรี

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร) เป็นประธาน ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ฯ และให้นำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมีบัญชาเมื่อ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๕ ให้สำนักงานฯ นำร่างยุทธศาสตร์ฯ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ประเทศไทยประสบปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้นโดยลำดับสืบเนื่องจากสาเหตุปัจจัยหลายประการ ในขณะที่นโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาของแต่ละส่วนราชการยังมีลักษณะ แยกส่วนตามกลุ่มปัญหา ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาในภาพรวมขาดความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ กระทบต่อความมั่นคงของชาติและความสงบสุขเรียบร้อยของสังคม รวมทั้งอาจส่งผลต่อการเตรียม ความพร้อมของประเทศไทยในการเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๕๘ จึงมีความจำเป็นที่ต้องกำหนดให้มียุทธศาสตร์ฯ เพื่อเป็นกรอบทิศทางหลักการแก้ไขปัญหาในระยะต่อไป

๒.๒ การจัดทำยุทธศาสตร์ฯ สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายของคณะรัฐมนตรี ที่แถลงต่อรัฐสภา เมื่อ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ และแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ ข้อ ๒.๕) โดยรัฐบาลจะเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและอื่น ๆ ที่ เกี่ยวข้องซึ่งกระทบต่อความมั่นคงและความสงบสุขภายในประเทศ ควบคู่ไปกับการจัดการแก้ไขปัญหาสถานะ และสิทธิของบุคคล ภายใต้ความสมดุลระหว่างการรักษาความมั่นคงของชาติกับการดูแลสิทธิขั้นพื้นฐาน

๒.๓ โดยที่ยุทธศาสตร์ผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบจะใช้เป็นกรอบทิศทางการดำเนินงาน ของส่วนราชการในระยะต่อไป ซึ่งจะใช้แทนยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติเดิมที่คณะรัฐมนตรีมีมติไว้แล้ว จึงจำเป็นต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๓.๑ สาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ฯ แก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกว่า ๓ ล้านคนที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยเป็นเป้าหมายสำคัญ โดยคำนึงถึงการรักษาความมั่นคงของชาติ ควบคู่ไปกับการดูแลสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานในด้านการศึกษา การสาธารณสุข การประกอบอาชีพ การเดินทางและอื่น ๆ อย่างเหมาะสม รวมทั้งป้องกันไม่ให้คนต่างด้าว กลุ่มใหม่อพยพเข้ามาในประเทศอย่างผิดกฎหมาย โดยมียุทธศาสตร์ย่อยรองรับ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๑.๑ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย ครอบคลุม ๔ กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

๑) กลุ่มที่อพยพเข้ามานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้ จำนวน ประมาณ ๖.๘ แสนคน ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติไว้แล้ว โดยให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบทะเบียนประวัติและความถูกต้องของตัวบุคคล นำไปสู่การพิจารณากำหนด สถานะให้เป็นคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายหรือให้ได้รับสัญชาติไทย ภายใต้กฎหมายและ หลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒) **กลุ่มที่มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ** ได้แก่ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ซึ่งมีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๒ ล้านคน จะมุ่งเน้นการนำแรงงานเข้าสู่ระบบ การจ้างงานอย่างถูกต้อง รวมทั้งการนำเข้าอย่างเพียงพอโดยร่วมมือกับประเทศต้นทางเพื่อลดปัญหา การขาดแคลนแรงงานระดับล่างที่คนไทยไม่ทำ รวมถึงการร่วมมือกับผู้ประกอบการแก้ปัญหาการขาดแคลน แรงงานในบางสาขาโดยเฉพาะประมง เพื่อลดปัญหาการค้ามนุษย์และการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนให้ มีการกำหนดทิศทาง/นโยบายเศรษฐกิจของประเทศที่ชัดเจนในการลดการพึ่งพิงแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือใน ระยะยาวให้สอดคล้องกับโครงสร้างประชากรและกำลังแรงงานที่เปลี่ยนแปลงไป

๓) **กลุ่มที่มีปัญหาความมั่นคงเฉพาะ** จำนวนประมาณ ๑ แสนคน ได้แก่ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา ชาวเกาหลีเหนือ จะอำนวยความสะดวกให้เดินทางกลับ ประเทศต้นทางเมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวยหรือพิจารณาส่งไปประเทศที่สามโดยร่วมมือกับองค์กรระหว่าง ประเทศ แล้วแต่กรณี

๔) **กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ** ซึ่งเข้ามาอย่างถูกต้องหรือเข้ามาโดยการปลอมแปลง เอกสารเดินทางแล้วไม่กลับออกไป ให้ระมัดระวัง เข้มงวดในการตรวจลงตรา เพิ่มประสิทธิภาพในการ ตรวจสอบตัวบุคคลและการเข้าออก รวมถึงพัฒนาระบบการเข้าออกบริเวณชายแดนและการติดตามเฝ้าระวัง และให้มีการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยเคร่งครัด

๓.๑.๒ **ยุทธศาสตร์การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่** มุ่งเน้นการเพิ่ม ประสิทธิภาพการป้องกันและสกัดกั้นกลุ่มที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านและใกล้เคียง การพัฒนาระบบ สารสนเทศการตรวจคนเข้าเมืองและฐานข้อมูลประวัติบุคคลให้ทันสมัยและเป็นปัจจุบัน สามารถเชื่อมโยง ระหว่างหน่วยงานได้ เพื่อสนับสนุนการติดตามตรวจสอบตัวกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อทุกภาคส่วน และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบริเวณชายแดน และชายฝั่งทะเลให้ร่วมมือกับภาครัฐในการป้องกันและสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมือง

๓.๑.๓ **ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อ ป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง** เน้นการประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านกลไกระดับต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งในระดับทวิภาคและพหุภาคี รวมทั้งให้องค์กรระหว่างประเทศ กลุ่มประเทศอาเซียน และประชาคมโลก เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร สภาพเศรษฐกิจและสังคมในประเทศต้นทาง เพื่อลดการโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาในประเทศไทย

๓.๑.๔ **ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ**

๓.๑.๔.๑ **ในระยะเร่งด่วน** ให้จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการรองรับ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ ฯ ทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติ โดยระดับชาติมีคณะกรรมการอำนวยการ บริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ (กอ.ปร.) เป็นกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในภาพรวม มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นเลขานุการ ระดับปฏิบัติ มีคณะกรรมการ ๕ คณะ เป็นกลไกสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของ กอ.ปร. อย่างบูรณาการ ได้แก่

๑) คณะกรรมการบริหารการแก้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานและอธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขานุการ

๒) คณะกรรมการบริหารฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมือง
มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานและอธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขานุการ

๓) คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง
มีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานและอธิบดีกรมการจัดหางานเป็นเลขานุการ

๔) คณะกรรมการบริหารการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเฉพาะ
มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธานและรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับ
มอบหมายเป็นเลขานุการ

๕) คณะกรรมการบริหารฐานข้อมูลคนเข้าเมือง มีผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติเป็นประธานและผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นเลขานุการ

นอกจากนี้ ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
ในภูมิภาคและพื้นที่ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้งและ/หรือพัฒนาศูนย์สารสนเทศผู้หลบหนีเข้าเมือง ศูนย์สารสนเทศ
แรงงานต่างด้าว ศูนย์สารสนเทศข้อมูลสุขภาพแรงงานต่างด้าว ศูนย์สารสนเทศคนเข้าเมือง และศูนย์ประสานงานแก้ปัญหา
ผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับ กอ.รมน.ภาค ๑-๔ ให้สามารถสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยได้อย่าง
มีประสิทธิภาพและเป็นปัจจุบัน โดยมีส่วนราชการ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข
สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นหน่วยงานหลัก
รับผิดชอบตามลำดับ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ฯ กำหนดให้ กอ.รมน. ทำหน้าที่เป็นกลไกประสานการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์
และติดตามประเมินผลการดำเนินงานผ่านศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับภาค ซึ่งเป็น
กลไก กอ.รมน.ระดับภาคและ กอ.รมน.จังหวัด/กทม. เพื่อเสนอต่อ กอ.ปร. ทุก ๖ เดือน อันจะนำไปสู่การปรับปรุง/
พิจารณายุทธศาสตร์ฯ ในทุก ๒ ปี เพื่อให้การแก้ไขปัญหาลุทธิเข้าเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๔.๒ ในระยะต่อไป กำหนดให้มีการจัดทำนโยบายรองรับ
การโยกย้ายถิ่นฐานและการเคลื่อนย้ายประชากร ทั้งแบบปกติและแบบไม่ปกติภายในประเทศและภูมิภาค
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าสู่ความเป็น
ประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ ในปี ๒๕๕๘

๓.๒ ข้อเท็จจริงแนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ โดยที่ยุทธศาสตร์ฯ ที่กำหนด
จะใช้เป็นกรอบการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทุกกลุ่มในภาพรวมของประเทศ แทนยุทธศาสตร์และ
แนวทางปฏิบัติเดิมที่มีอยู่ภายใต้ระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการใหม่ที่ครอบคลุมทุกส่วนราชการ
ที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับนโยบายและปฏิบัติ ดังนั้น หากคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติร่างยุทธศาสตร์ฯ
สำนักงานฯ จะได้ประสานหารือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ในระยะเร่งด่วน
ในการจัดตั้ง กอ.ปร. และกลไกที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๓.๑.๔ ให้แล้วเสร็จ และกำหนดแผนงานรองรับการ
ดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ รายงานต่อ กอ.ปร. โดยเร็วต่อไป ทั้งนี้ ในระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่าน

ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติเดิมไปพลางก่อน เพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๓.๓ **ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ที่สำคัญมีดังนี้**

๓.๓.๑ ข้อกฎหมาย

๑) พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุญาตให้ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เป็นกลุ่มเป้าหมายภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ อยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวหรือเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย โดยออกเป็นประกาศกระทรวงรองรับ นำไปสู่การกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมและสิทธิขั้นพื้นฐานด้านต่าง ๆ ที่กลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ จะได้รับในระหว่างการพิจารณาแก้ปัญหาของทางการ รวมถึงการยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองที่เกี่ยวข้อง

๒) พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกประกาศจัดทำทะเบียนบ้านและทะเบียนประวัติบุคคลผู้ซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรได้เป็นการชั่วคราวหรือเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๗ รวมถึงบุตรที่เกิดในราชอาณาจักร นำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมืองในประเทศไทยที่เป็นกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ฯ

๓) พระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑) มาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้กลุ่มเป้าหมายที่เกิดในประเทศไทยได้สัญชาติไทยตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

(๒) มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และ มาตรา ๑๒ กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่อาจขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

(๓) มาตรา ๒๓ กำหนดให้บุคคลที่เกิดในประเทศไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๑๕ สามารถยื่นขอลงรายการสัญชาติไทยตามเงื่อนไขที่กำหนด

๔) พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

(๑) มาตรา ๗ กำหนดงานที่อนุญาตให้คนต่างด้าวทำได้ โดยให้ออกเป็นกฎกระทรวง

(๒) มาตรา ๑๔ กำหนดเงื่อนไขให้คนต่างด้าวซึ่งมีภูมิลำเนาและเป็นคนสัญชาติของประเทศที่มีชายแดนติดกับประเทศไทย อาจได้รับอนุญาตให้ทำงานบางประเภทได้

๓.๓.๒ **มติคณะรัฐมนตรี**

๑) ด้านปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล รวม ๓ มติ

(๑) มติคณะรัฐมนตรี ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์
การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล

(๒) มติคณะรัฐมนตรี ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒
เห็นชอบการขยายเวลาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ

(๓) มติคณะรัฐมนตรี ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักเกณฑ์
การกำหนดสถานะบุคคลตามยุทธศาสตร์ฯ

๒) ด้านปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง จำนวน ๓ มติ

(๑) มติคณะรัฐมนตรี ๒ มีนาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบยุทธศาสตร์
การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ

(๒) มติคณะรัฐมนตรี ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ เห็นชอบมาตรการเปิดจุด
ทะเบียนแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา

(๓) มติคณะรัฐมนตรี ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เห็นชอบแนวทางการบริหาร
จัดการแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ปี ๒๕๕๕

๔. ข้อเสนอของสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๔.๑ ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ดังนี้

๔.๑.๑ อนุมัติร่างยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

๔.๑.๒ อนุมัติการยกเลิกชั้นความลับ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์ฯ

๔.๑.๓ อนุมัติการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีตาม ๓.๓.๒ ด้านปัญหาสถานะและสิทธิ
ของบุคคลในข้อ (๑) และด้านปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองในข้อ (๑)

๔.๒ ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการดำเนินการในช่วงเปลี่ยนผ่าน
เข้าสู่การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ใหม่ตามข้อ ๓.๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(วิเชียร พงษ์โพธิ์ศรี)

เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์ความมั่นคงภายในประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๕๙

โทรสาร ๐ ๒๖๒๙ ๘๐๕๘

สรุปสาระสำคัญและแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ
ไปสู่การปฏิบัติภายใต้มติคณะรัฐมนตรี ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕

๑. สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ฯ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ย่อย ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย จะแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ๔ ประเภท ได้แก่

๑.๑.๑ **ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้** จำนวนประมาณ ๕ แสนคน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้สำรวจจัดทำทะเบียนประวัติเป็นฐานข้อมูลไว้แล้วตั้งแต่อดีตจนถึงล่าสุดในปี ๒๕๕๔ คนกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่อยู่มาจนกลมกลืนกับสังคมไทยและไม่สร้างผลกระทบต่อความมั่นคง มุ่งหมายให้มีการเร่งรัดกำหนดสถานภาพตามกฎหมาย และดูแลสิทธิขั้นพื้นฐานอย่างเหมาะสม ซึ่งแนวทางการดำเนินการที่ผ่านมามีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล) และ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ (หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะบุคคลตามยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล) เป็นกรอบการพิจารณาสถานะบุคคล และมีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก

๑.๑.๒ **แรงงานต่างด้าวหลบหนีเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)** รวมถึงผู้ติดตาม/บุตรที่ได้รับการผ่อนผันไว้เดิม และที่จดทะเบียนใหม่ล่าสุดตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ รวมประมาณ ๒ ล้านคน ซึ่งที่ผ่านมามีการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ (มติคณะรัฐมนตรี ๒ มีนาคม ๒๕๔๗) และมติคณะรัฐมนตรีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ในระยะสั้น คือ การจัดระเบียบแรงงานเพื่อการจ้างงานที่ถูกกฎหมาย โดยมีมาตรการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และใช้กระบวนการชุมชนช่วยแก้ปัญหา ส่วนในระยะยาวให้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและการผลิตกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงเตรียมความพร้อมที่จะใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพื่อลดการพึ่งพิงแรงงานต่างด้าวลงตามลำดับ ยุทธศาสตร์ต่อกลุ่มเป้าหมายนี้จะมีกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก

๑.๑.๓ **กลุ่มที่มีปัญหาความมั่นคงเฉพาะ** ได้แก่ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา และชาวเกาหลีเหนือ ประมาณ ๑.๓ แสนคน ยุทธศาสตร์นี้มีแนวทางการดำเนินการส่งกลับประเทศอย่างปลอดภัย หรือสนับสนุนการเดินทางไปประเทศที่สามแล้วแต่กรณี มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก

๑.๑.๔ **ผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ** นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายที่ ๑.๑.๑ - ๑.๑.๓ อาทิ อาทิ กลุ่มที่เข้ามาถูกต้องแต่ลักลอบอยู่ต่อ และมีพฤติการณ์เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ แนวทางการดำเนินการคือใช้กฎหมายเข้าเมืองอย่างเคร่งครัด โดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบหลัก

๑.๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่ กลุ่มเป้าหมายคือ ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศรอบบ้านใกล้เคียง และประเทศอื่น ๆ ซึ่งยุทธศาสตร์ได้กำหนดแนวทางดำเนินการโดยเพิ่มประสิทธิภาพการสกัดกั้น การเข้มงวดการตรวจลงตรา การติดตามเฝ้าระวัง การเข้า-ออก การทบทวนเงื่อนไขการใช้บัตรผ่านแดน (Border pass) และที่สำคัญคือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองและผู้หลบหนีเข้าเมืองให้ทันสมัย สามารถเชื่อมโยงประสานระหว่างหน่วยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้ประชาชนที่อาศัยอยู่ชุมชนชายแดน ชายฝั่งทะเลช่วยสอดส่องดูแล เป็นต้น ยุทธศาสตร์นี้มีกองทัพอากาศเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก

๑.๓ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ได้กำหนดแนวทางดำเนินการโดยให้ความสำคัญกับความร่วมมือผ่านกลไกทวิภาคี และพหุภาคี การร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร พัฒนาเศรษฐกิจสังคมในประเทศเพื่อนบ้าน มีกระทรวงการต่างประเทศเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก

๑.๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ

๑.๔.๑ ระยะเวลาเร่งด่วน กำหนดให้จัดตั้งกลไกระดับชาติในการบูรณาการและกำหนดทิศทางการแก้ปัญหา คือ คณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ (กอ.ปร.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ และอำนวยการ กำกับดูแลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี และให้จัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ อีก ๕ คณะ รวมถึงพัฒนาและ/หรือจัดตั้งศูนย์สารสนเทศที่สามารถสนับสนุน และเชื่อมโยงข้อมูลกัน得ระหว่างหน่วยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ทั้งนี้ ให้กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติและติดตามประเมินผล และรายงานต่อคณะกรรมการอำนวยการฯ ทุก ๖ เดือน

๑.๔.๒ ระยะเวลาต่อไป ให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาทบทวนยุทธศาสตร์ฯ ทุก ๒ ปี เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๒. แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ภายใต้มติคณะรัฐมนตรี ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ที่ให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์และแนวทางปฏิบัติเดิมไปพลางก่อนเพื่อให้การแก้ปัญหาเป็นไปอย่างต่อเนื่องในระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ใหม่นั้น มีประเด็นสำคัญซึ่งส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีภารกิจต้องเร่งรัดการเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ดังนี้

๒.๑.๑ การจัดตั้งองค์กรบริหารจัดการรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ ในระยะเร่งด่วน โดยระดับนโยบายกำหนดให้มีการจัดตั้ง กอ.ปร. มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และคณะกรรมการช่วย กอ.ปร. ปฏิบัติงาน ๕ คณะ มีปลัดกระทรวง/หัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นประธาน ส่วนระดับปฏิบัติกำหนดให้มีการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับดูแลของ

คณะกรรมการภายใต้ กอ.ปร. และศูนย์ประสานงานการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองของ กอ.รมน. ในระดับภูมิภาค/พื้นที่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๒.๑.๒ **การจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan)** รองรับการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งองค์กรกลไกรองรับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งการจัดเตรียมแผนงาน โครงการ และงบประมาณรองรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริง

๒.๒ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้เสนอแนวทางการดำเนินการตามข้อ ๒.๑ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธานพิจารณา เมื่อ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕ สุดท้ายที่ประชุมมีมติเห็นสมควรกำหนดให้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีรองรับการดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินงานได้เรียบร้อยต่อเนื่องโดยมีกฎหมายรองรับ โดยเฉพาะการจัดตั้ง กอ.ปร. เป็นกลไกหลักกำกับดูแลการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ในภาพรวม มีอำนาจหน้าที่หลักพิจารณานโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ตลอดจนการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการช่วย กอ.ปร. ปฏิบัติงาน ๕ คณะรวมทั้งคำสั่งจัดตั้งศูนย์สารสนเทศของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และศูนย์ประสานงานการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองในระดับภูมิภาคและพื้นที่ต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจภายใต้คณะกรรมการประสานงานฯ รวม ๒ คณะ เมื่อ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาในรายละเอียดของการเตรียมความพร้อมในช่วงเปลี่ยนผ่านเข้าสู่การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ได้แก่ ๑) **คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ พ.ศ. ....** มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งองค์กรกลไกบริหารจัดการตามยุทธศาสตร์ฯ รวมทั้งผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวเสนอคณะกรรมการประสานงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอคณะรัฐมนตรี และ ๒) **คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจติดตามผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ ในระยะเร่งด่วน** มีรองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน และผู้แทนส่วนราชการที่ปฏิบัติงานภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ เป็นอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาติดตามผลคืบหน้าการเตรียมความพร้อมของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเข้าสู่การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ ด้านต่าง ๆ ตามการแบ่งมอบความรับผิดชอบที่กำหนดไว้ โดยให้ดำเนินการควบคู่พร้อมไปกับการพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งหากการดำเนินการทั้งหมดนี้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดก็พร้อมที่จะปฏิบัติงานรองรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ ได้ภายในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

ยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ

๑. ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศเพื่อนบ้านเป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เนื่องจากส่วนใหญ่ไม่สามารถกลับประเทศและตกค้างอยู่ในประเทศไทย นำมาซึ่งปัญหาความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับสถานภาพตามกฎหมายและสิทธิของบุคคล ส่งผลกระทบต่อการค้าเสรี การถูกล่วงละเมิดสิทธิ และปัญหาความมั่นคงต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาด้านสังคมในระยะยาว นอกจากนี้ ยังมีส่วนหนึ่งที่เดินทางเข้ามาอย่างถูกต้องแต่อาศัยอยู่เกินกำหนดหรือไม่ยอมเดินทางกลับไป รวมทั้งอีกส่วนหนึ่งที่พยายามลักลอบเข้าประเทศไทยเพื่อขายแรงงานโดยอาศัยช่องว่างของการอนุญาตเข้าเมือง จุดอ่อนในการสกัดกั้น ผลักดัน และการติดตามตัวบุคคลของเจ้าหน้าที่ ทำให้บางส่วนตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์และเชื่อมโยงไปถึงขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติ นำมาซึ่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อย ชื่อเสียง เกียรติภูมิและความมั่นคงของประเทศ

ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เป็นประเด็นปัญหาและผลกระทบต่อประเทศไทย ในปัจจุบันคาดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งกว่า ๓ ล้านคน แยกได้เป็น ๔ ประเภทใหญ่ ดังนี้

ประเภทที่ ๑ ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ที่คณะรัฐมนตรีมีมติในห้วงเวลาต่าง ๆ รับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวรในประเทศไทย ประกอบด้วย (๑) กลุ่มที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน จำนวน ๑๙ ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งได้รับการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติ ตั้งแต่อดีตจนถึงปี ๒๕๔๒ (๒) กลุ่มเด็กนักเรียน (๓) บุคคลไร้รากเหง้า และ (๔) ผู้ทำคุณประโยชน์ ซึ่งได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๒ จำนวนรวมทั้งหมด ๕.๖ แสนคน โดยคนกลุ่มนี้จะได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายกรณีมีเชื้อสายไทยจะได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทย สำหรับบุตรที่เกิดในประเทศไทยสามารถยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ยังมีการสำรวจใหม่ในช่วงปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ ตามมติคณะรัฐมนตรี ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ อีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยอยู่ระหว่างประมวลผลและจำแนกกลุ่มเป้าหมาย

ประเภทที่ ๒ ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ที่คณะรัฐมนตรีผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวและอยู่ระหว่างการแก้ปัญหา ซึ่งได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติในช่วงปี ๒๕๕๐-๒๕๕๒ ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ในฐานะกลุ่มที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน ซึ่งไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้และตกค้างอยู่ในประเทศไทย จำนวน ๑.๒ แสนคน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการตรวจสอบสถานะที่ชัดเจน และเพิกถอนสถานะบุคคลแอบแฝง

ประเภทที่ ๓ กลุ่มที่มีประเด็นปัญหาและผลกระทบด้านความมั่นคง ซึ่งมีนโยบายดูแลเป็นการเฉพาะ จำนวนประมาณ ๒.๑ ล้านคน กลุ่มใหญ่ที่สุดคือ กลุ่มแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) โดยเป็นผู้ที่ได้รับการจดทะเบียนผ่อนผันให้ทำงานในปี ๒๕๕๔ ประมาณ ๑.๙ ล้านคน และมีแรงงานลักลอบอีกจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้เป็นผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในพื้นที่พุกผิง ๙ แห่งบริเวณชายแดนไทย-พม่า ประมาณ ๑.๒ แสนคน ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา รวมทั้งผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวเกาหลีเหนืออีกจำนวนหนึ่ง

ประเภทที่ ๔ กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองทั่วไป หมายถึง กลุ่มที่ลักลอบเข้าเมืองรายใหม่ ซึ่งจากผลการจับกุมส่งกลับบางปีมีจำนวนถึง ๒-๓ แสนคน กลุ่มที่เข้าเมืองถูกต้องแต่อยู่อาศัยเกินกำหนด บางปีมีจำนวนถึง ๔-๕ หมื่นคน กลุ่มที่ถือบัตรผ่านแดนซึ่งอนุญาตให้เข้ามาเฉพาะพื้นที่ชายแดนแล้วไม่กลับออกไป รวมทั้งกลุ่มที่เดินทางเข้าประเทศโดยการปลอมแปลงเอกสารเดินทางหรือใช้หนังสือเดินทางปลอม

แผนภูมิแสดงประเภทผู้หลบหนีเข้าเมืองในประเทศไทย (แผนภูมิ ๑)

สาเหตุหลักของการหลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย เกิดจากปัจจัยผลักและปัจจัยดึงที่สำคัญมี ดังนี้

ปัจจัยผลัก ที่สำคัญ ได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้าน ไม่เอื้ออำนวย การถูกกดขี่ข่มเหงและความต้องการไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม ทำให้ประชากรบางส่วนของประเทศเหล่านั้นพากันอพยพเข้าสู่ประเทศไทย เพื่อแสวงหาโอกาสและชีวิตที่ดีกว่า

ปัจจัยดึง ที่สำคัญ คือ ระดับความเจริญทางเศรษฐกิจและทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับโครงสร้างประชากรของไทยที่เป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging society) ทำให้กำลังแรงงานลดลง นำไปสู่ความต้องการแรงงานจำนวนมาก โดยเฉพาะแรงงานระดับล่างที่มีลักษณะ 3D (Dirty, Difficult, Dangerous) เนื่องจากคนไทยไม่ทำงานลักษณะดังกล่าว ทำให้ต้องนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทดแทน ขณะเดียวกัน ไทยมีการดูแลและให้สิทธิขั้นพื้นฐานบางเรื่องตามหลักสิทธิมนุษยชน รวมทั้งมีการผ่อนปรนความเข้มงวดในการเข้าเมืองเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจการท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงจูงใจให้มีการย้ายถิ่นของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นจุดอ่อนที่เอื้อต่อการลักลอบอยู่เกินกำหนด นอกจากนี้ ลักษณะของความสัมพันธ์ของชุมชนชายแดนที่มีความเป็นญาติพี่น้องหรือเครือญาติ ทำให้มีการข้ามไปมาหาสู่เป็นปกติ โดยไม่ได้คำนึงว่าอาจเป็นการละเมิดกฎหมาย

นอกจากปัจจัยผลึกและปัจจัยตั้งข้างต้นแล้ว ยังมีแรงกดดันต่อการแก้ปัญหาที่มีส่วนทำให้สภาพปัญหาขยายตัวมากขึ้น และเกิดข้อจำกัดในการบริหารจัดการ ที่สำคัญคือ สภาพความเป็นชนกลุ่มน้อยที่ส่วนหนึ่งเป็นกลุ่มต่อต้านรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้าน กระแสสิทธิมนุษยชนสากล ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ บทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรระหว่างประเทศที่ติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนของภาครัฐภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน และด้านแรงงานที่ไทยเป็นภาคี นอกจากนั้นยังมีข้อจำกัดที่สำคัญซึ่งเกิดจากสภาพภูมิประเทศของประเทศไทยมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน คือ พม่า ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย เป็นระยะทางยาว ทำให้เกิดช่องทางธรรมชาติเข้า-ออกจำนวนมาก ยากต่อการสกัดกั้นและป้องกันการลักลอบเข้ามาใหม่ ประกอบกับการลักลอบเข้าเมืองบางส่วนมีขบวนการนำพาและขบวนการค้ามนุษย์ที่มีเจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนให้การสนับสนุนและมีความเชื่อมโยงถึงขบวนการอาชญากรรมข้ามชาติเข้ามาเกี่ยวข้อง ส่งผลให้การแก้ปัญหาลักลอบเข้าเมืองเป็นไปอย่างจำกัด ทำให้ขนาดของปัญหาเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มขยายตัวส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ ได้ศึกษาประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง พบประเด็นปัญหาผลกระทบที่สำคัญ ดังนี้

๑) **ผลกระทบด้านบวก** การที่ประเทศไทยจ้างแรงงานต่างด้าวฯ ส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศขยายตัวมากขึ้น สามารถทดแทนแรงงานไทยที่ขาดแคลนในบางประเภทกิจการ โดยเฉพาะงานประเภท 3D (Dirty, Difficult, Dangerous) ซึ่งคนไทยไม่ยอมทำ เช่น งานในภาคอุตสาหกรรม ประมงและอุตสาหกรรมต่อเนื่องประมง ซึ่งต้องใช้แรงงานในการผลิตอย่างเข้มข้น หากมองผลดีด้านมูลค่าทางเศรษฐกิจ จากข้อมูลสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) เมื่อปี ๒๕๕๖ พบว่า การจ้างแรงงานต่างด้าวฯ ประมาณ ๔ แสนคน จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๖๔

๒) **ผลกระทบด้านลบ**

(๑) **ด้านสังคม** ปัญหาใหญ่ที่สุด คือ **ปัญหาสถานภาพตามกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐาน** เริ่มจากสภาพการเข้าเมืองที่ไม่ถูกต้อง และไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้ นำไปสู่ปัญหาสถานะบุคคลของทั้งตัวเองและบุตรหลานที่เกิดขึ้นภายหลัง การถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการถูกกดขี่ ข่มเหง ขูดรีด การตกเป็นเหยื่อขบวนการค้ามนุษย์ และการเข้าไม่ถึงสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้

ปัญหาผลกระทบด้านสังคมรองลงมา คือ **ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่** โดยเฉพาะจากผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เป็นแรงงานต่างด้าวเนื่องจากมีจำนวนมากอาศัยอยู่อย่างแออัด บางแห่งมีการรวมตัวเป็นชุมชนต่างด้าวขนาดใหญ่ นำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่ไว้วางใจ ความขัดแย้งกับคนในพื้นที่ นอกจากนั้น ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เป็นผู้หนีภัยจากการสู้รบจากพม่าซึ่งอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว

บริเวณชายแดน มีพฤติกรรมลักลอบออกนอกพื้นที่พักพิง การรับจ้างตัดไม้ทำลายป่า ทำลายสิ่งแวดล้อม รวมทั้งยังมีปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติที่เกิดจากผู้หลบหนีเข้าเมืองประเภทอื่น ๆ ในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ

(๒) **ด้านเศรษฐกิจ** เกิดการพึ่งพาการใช้แรงงานต่างด้าวราคาถูก ทำให้ส่วนหนึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้งานไทยและไม่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาฝีมือ ทักษะการทำงาน รวมทั้งไม่พยายามพัฒนาหรือใช้เทคโนโลยีทันสมัยในการผลิต กระทบต่อความเข้มแข็งและขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้ การใช้แรงงานต่างด้าวโดยขาดการควบคุมดูแลคุ้มครองอย่างเหมาะสม ยังอาจทำให้ไทยถูกกีดกันทางการค้าจากการใช้แรงงานผิดกฎหมายและการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(๓) **ด้านสาธารณสุข** ผู้หลบหนีเข้าเมืองเป็นภาระต่อภาครัฐในการรักษาพยาบาลตามหลักมนุษยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชายแดนทำให้กระทบต่อการดูแลรักษาคนไทยในพื้นที่ นอกจากนี้ ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่เข้ามาเป็นแรงงานต่างด้าวบางส่วนนำโรคติดต่อเข้ามาในไทย และการที่แรงงานมักอยู่อาศัยอย่างแออัดผิดสุขลักษณะนำมาซึ่งปัญหาสุขอนามัย สาธารณสุข และการคุมกำเนิด

(๔) **ด้านการศึกษา** จากนโยบายของรัฐที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนหรือไม่มีสัญชาติสามารถเข้ารับการศึกษาด้านอาชีวศึกษาภาคบังคับ โดยรัฐจัดสรรงบประมาณอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายหัวในอัตราเดียวกันกับที่จัดสรรให้กับเด็กไทย (มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘) ทำให้เกิดปัญหาภาระค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องจัดหาให้แก่เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยในสถานศึกษา จำนวน ๖ หมื่นคนเศษ (สำรวจในช่วงปี ๒๕๔๙-๒๕๕๑) กระทบต่อทัศนคติของคนไทยในพื้นที่ที่ไม่ต้องการให้ลูกหลานเข้าเรียนกับเด็กต่างด้าว รวมทั้งกระทบต่อคุณภาพในการเรียนการสอนของสถานศึกษาโดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน

(๕) **ด้านการเมือง** เกิดปัญหาการเรียกร้องขอมีสถานะและสิทธิภายใต้การสนับสนุนขององค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการบางส่วน และองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน สร้างความกดดันต่อภาครัฐ ปัญหาภาพลักษณ์ทางลบด้านสิทธิมนุษยชนของไทยในประชาคมโลก เนื่องจากมีกลุ่มคนบางกลุ่มแสวงประโยชน์จากกลุ่มคนหลบหนีเข้าเมืองเหล่านี้ โดยเฉพาะขบวนการนำพา ขบวนการค้ามนุษย์ นายจ้างและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ล่องละเมิดแรงงาน นอกจากนี้ การที่ถูกจำกัดสิทธิบางประการ เช่น การเดินทาง เนื่องจากมีสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมือง มักเป็นประเด็นที่องค์กรด้านสิทธิมนุษยชนหยิบยกขึ้นโจมตีไทยในเวทีประชาคมระหว่างประเทศ

(๖) **ปัญหาบริเวณชายแดน ที่สำคัญคือ ความหวาดระแวงของประเทศเพื่อนบ้าน** จากการที่ผู้หลบหนีเข้าเมืองที่พักพิงอยู่ในประเทศไทยบางส่วนเป็นกลุ่มต่อต้าน หรือเป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐบาลของ

ประเทศเพื่อนบ้านได้ใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการเคลื่อนไหวทางการเมือง รวมทั้งการเข้าไปปฏิบัติการในประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ การสู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยกับกองกำลังของประเทศเพื่อนบ้านที่เกิดขึ้นเป็นระยะก่อให้เกิดปัญหาการรุกรานอิทธิพลและความไม่ปลอดภัยบริเวณชายแดน ทำให้มีผู้หนีภัยการสู้รบอพยพเข้ามาในประเทศไทยจำนวนมากเป็นภาระที่ไทยต้องดูแลควบคุมและมีปัญหาในการส่งกลับ

นโยบาย ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหา ที่ผ่านมาทางราชการได้กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการรองรับการแก้ปัญหามาอย่างต่อเนื่อง แต่เป็นการแก้ปัญหาเป็นรายกลุ่มหรือรายกรณี กล่าวคือ

ประเภทที่ ๑ และ ๒ มียุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล ตามมติคณะรัฐมนตรี ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เป็นกรอบดำเนินการภายใต้กลไกบริหารจัดการคือ คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (นอส.) มีรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน วัตถุประสงค์คือ การสำรวจกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดทำทะเบียนประวัติและเอกสารแสดงตน และการเร่งรัดดำเนินการกำหนดสถานะบุคคลภายใต้หลักเกณฑ์ที่กำหนด รวมทั้งการให้สิทธิขั้นพื้นฐานที่ชัดเจน

ประเภทที่ ๓ ในส่วนของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) แก้ปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ ตามมติคณะรัฐมนตรี ๒ มีนาคม ๒๕๔๗ และมาตรการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ตามมติคณะรัฐมนตรี ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ เป้าหมายคือ การนำแรงงานเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้อง โดยมีคณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง (กบร.) เป็นกลไกบริหารจัดการ ส่วนผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ชาวโรฮิงยา และชาวเกาหลีเหนือ **มีมาตรการดูแลโดยเฉพาะ** โดยสำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติรับผิดชอบ มีเป้าหมายคือเพื่อส่งกลับหรือไปประเทศที่สามแล้วแต่กรณี

ประเภทที่ ๔ กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองทั่วไป นโยบายคือ ดำเนินการสกัดกั้น ปราบปราม จับกุม และผลักดันส่งกลับ ภายใต้พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยเข้มงวดจริงจัง

ปัญหาอุปสรรค ในการดำเนินการแก้ปัญหาข้างต้นจนถึงปัจจุบัน พบว่ามีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ทำให้การปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ แบ่งเป็นปัญหาเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติ ดังนี้

ปัญหาเชิงนโยบาย ที่สำคัญคือ นโยบายและยุทธศาสตร์ไม่ชัดเจน การตัดสินใจต้องใช้อุบายพิสดาร เป็นช่องว่างที่เอื้อต่อการทุจริตหรือละเลยการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ประกอบกับนโยบายและยุทธศาสตร์มีลักษณะแยกส่วน ขาดการบูรณาการ ในขณะที่กลุ่มเป้าหมายมีความเชื่อมโยงกัน ส่งผลให้การแก้ปัญหาขาดเอกภาพ ขาดทิศทางที่ชัดเจน ไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในพื้นที่ นอกจากนี้

หน่วยงานแต่ละหน่วยยังมีกฎหมายเป็นของตนเอง ทำให้กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องบางส่วนมีความขัดแย้งกันและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน อีกทั้งปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองมีประเด็นปัญหาละเอียดอ่อนที่เกี่ยวข้องถึงประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนสากล ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ รวมทั้งความร่วมมือของประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นปัจจัยที่ควบคุมได้ยาก

ปัญหาเชิงปฏิบัติ ที่สำคัญ คือ เจ้าหน้าที่รัฐบางส่วนทุจริตหรือเกี่ยวข้องกับขบวนการนำพาขณะที่บดบังโทษไม่รุนแรง และการบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพ ทำให้ผู้หลบหนีเข้าเมือง ขบวนการนำพา ขบวนการค้ามนุษย์ และเจ้าหน้าที่รัฐไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด และที่สำคัญคือ ปัญหาการขาดฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมือง ตลอดจนการเก็บข้อมูลชีวภาพของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องระหว่างหน่วยงานที่ไม่เป็นระบบและไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้การป้องกันและแก้ปัญหาในภาพรวมขาดประสิทธิภาพ ไม่ประสานสอดคล้องอย่างเป็นเอกภาพ นอกจากนั้นแล้ว ยังมีปัญหาขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย บุคลากร และงบประมาณไม่เพียงพอ รวมทั้งขาดความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

อนึ่ง จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกและภูมิภาคภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ การขับเคลื่อนประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ และการค้าเสรีที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงในปัจจุบัน รวมทั้งการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบในปี ๒๕๕๘ ในด้านหนึ่งจะมีผลผลักดันให้การย้ายถิ่นของประชากรโลกและภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อประกอบกับแนวโน้มของสถานการณ์ในประเทศเพื่อนบ้านซึ่งปัจจุบันยังคงมีปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging society) จะเป็นปัจจัยที่นำไปสู่การขาดแคลนกำลังแรงงานในระยะยาวได้ ดังนั้นจึงอาจคาดการณ์ได้ว่า ในระยะต่อไปจะมีการเคลื่อนย้ายประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศรอบบ้าน รวมทั้งประเทศอื่น ๆ เข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น ทั้งโดยถูกต้องตามกฎหมายและการลักลอบเข้าเมือง ในขณะที่ยังไม่สามารถแก้ปัญหากลุ่มตกค้างได้ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองในประเทศไทยจึงยังคงมีอยู่และมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ดี ในอีกด้านหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะพม่า ที่มีสัญญาณการเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกมากขึ้น รวมทั้งลาวและกัมพูชา ซึ่งมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น อาจเป็นปัจจัยที่ดึงแรงงานต่างด้าวกลับประเทศต้นทาง และทำให้ประเทศไทยขาดแคลนแรงงานระดับล่าง อันจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการแข่งขันของประเทศในระยะต่อไป หากยังไม่สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจในภาพรวมอย่างชัดเจนได้

สภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการประชุมเมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๐ มีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน) ในขณะนั้นทำหน้าที่ประธาน ได้พิจารณาและตระหนักถึงสถานการณ์และแนวโน้มความรุนแรงของปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง จึงได้มอบหมายให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ พิจารณาจัดทำยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เพื่อเป็นกรอบการแก้ปัญหาในระยะต่อไป โดยยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นจะต้องกำหนดกรอบทิศทางและมาตรการแก้ปัญหาที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งการแก้ปัญหากลุ่มที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยและการป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่ รวมทั้งมีแนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาทั้งระบบอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๒. กรอบแนวคิดในการกำหนดยุทธศาสตร์ฯ

พิจารณากำหนดทิศทาง มาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ทุกกลุ่มของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับสถานการณ์ในห้วงเวลา โดยคำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติ ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ผลกระทบด้านความมั่นคงต่าง ๆ รวมทั้งการดูแลสิทธิมนุษยชน ซึ่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้นำเสนอต่อที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ มีนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) ในขณะนั้นเป็นประธาน พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบความคิดยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบแล้ว ดังนี้

- ๑) คำนึงถึงผลประโยชน์แห่งชาติภายใต้ความสมดุลทั้งในด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสิทธิมนุษยชน
- ๒) บูรณาการทุกภาคส่วนร่วมแก้ปัญหา
- ๓) กระจายอำนาจการบริหารจัดการลงสู่ระดับพื้นที่อย่างเหมาะสม
- ๔) ดำเนินการทั้งมาตรการเชิงรุกและเชิงรับ
- ๕) ป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่อย่างเป็นระบบ
- ๖) จัดระบบฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการแก้ปัญหา

๓. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อบูรณาการการบริหารจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทย
- ๒) เพื่อลดระดับความรุนแรงของปัญหา ลดผลกระทบด้านความมั่นคง และเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

๔. กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายครอบคลุม ๒ กลุ่มหลัก คือ กลุ่มที่อยู่ในประเทศไทยและกลุ่มที่จะลักลอบเข้ามาใหม่

๔.๑ กลุ่มที่อยู่ในประเทศไทย

๑) กลุ่มที่อาศัยอยู่มานานและมีปัญหาในการส่งกลับ ส่วนหนึ่งมีความกลมกลืนกับสังคมไทยและส่วนหนึ่งมีความเกี่ยวข้องกับประเทศไทยในอดีต ได้แก่ ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน ๑๙ กลุ่ม รวมถึงกลุ่มที่มีความเกี่ยวข้องกับ ๑๙ ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ดังกล่าวแต่ตกสำรวจและมีปัญหาสถานะ ซึ่งยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (มติคณะรัฐมนตรี ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘) กำหนดให้สำรวจบุคคลเป้าหมายเฉพาะที่อพยพเข้ามาจนถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘ เพื่อจัดทำทะเบียนประวัติ แยกประเภทตามยุทธศาสตร์ฯ และนำเข้าสู่กระบวนการแก้ปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ

๒) กลุ่มที่มีความจำเป็นต่อเศรษฐกิจ ได้แก่ กลุ่มแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

๓) กลุ่มที่มีปัญหาความมั่นคงเฉพาะ เช่น ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยาและชาวเกาหลีเหนือ เป็นต้น

๔) ผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ ได้แก่ ผู้ที่เข้าเมืองถูกต้องแต่อยู่เกินกำหนดหรือไม่ยอมกลับออกไป รวมทั้งกลุ่มที่เดินทางเข้ามาโดยปลอมแปลงเอกสารเดินทางหรือใช้หนังสือเดินทางปลอม

๔.๒ กลุ่มที่จะลักลอบเข้ามาใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านและประเทศใกล้เคียง รวมทั้งผู้ที่จะลักลอบเข้ามาเพื่อต้องการไปประเทศที่สาม และผู้ที่ต้องการเข้ามาเพื่อประกอบธุรกิจผิดกฎหมายในประเทศไทย

๕. กลไกบริหารจัดการ กำหนดให้เมืองค์กรบริหารจัดการที่ชัดเจนทั้งระดับชาติและระดับพื้นที่ ที่สามารถขับเคลื่อนและบูรณาการการแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว มีเอกภาพ ดังนี้

๕.๑ กลไกระดับชาติ คือ คณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้อำนวยการสำนัก

๕.๒ กลไกระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ ในรูปของคณะกรรมการบริหาร ๕ คณะ ได้แก่

๑) คณะกรรมการบริหารการแก้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขาธิการ ๒) คณะกรรมการบริหารฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมือง

มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขานุการ ๓) คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง มีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน อธิบดีกรมการจัดหางานเป็นเลขานุการ ๔) คณะกรรมการบริหารการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเฉพาะ มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นเลขานุการ และ ๕) คณะกรรมการบริหารฐานข้อมูลคนเข้าเมือง มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นเลขานุการ

๕.๓ กลไกระดับปฏิบัติ ได้แก่ ศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับภาค มีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรรับผิดชอบ ศูนย์สารสนเทศผู้หลบหนีเข้าเมือง มีกระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบ ศูนย์สารสนเทศแรงงานต่างด้าวมีกระทรวงแรงงานรับผิดชอบ ศูนย์สารสนเทศข้อมูลสุขภาพแรงงานต่างด้าวมีกระทรวงสาธารณสุขรับผิดชอบ และศูนย์สารสนเทศคนเข้าเมืองมีสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองรับผิดชอบ

๕.๔ กลไกการประสานการปฏิบัติและรายงานผล มีกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรรับผิดชอบ โดยมีการรายงานผลทุก ๖ เดือน

๖. **สาระสำคัญของยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ** ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อยรองรับ ๔ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย ๑ ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้ (รายชื่อกลุ่มเป้าหมายและหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะตามเอกสารแนบ ก) ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ การกำหนดสถานะกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานและมีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

ให้มีการเร่งรัดตรวจสอบกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัวจากทางราชการ ภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล (มติคณะรัฐมนตรีเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ , ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒) และคัดกรองบุคคลเพื่อดำเนินการ ดังนี้

๑) กลุ่มเป้าหมายที่อพยพเข้ามาจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘ ให้เร่งรัดพิจารณา กำหนดสถานะภายใต้หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓

๒) กลุ่มที่อพยพเข้ามาตั้งแต่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๘ จนถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ หากมี หลักฐานและผ่านกระบวนการตรวจสอบชัดเจนว่าไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้ และอาศัยอยู่ใน ประเทศไทยติดต่อกัน ๑๐ ปี นับจากวันที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัว ฯ ให้กำหนด สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และบุตรที่เกิดในประเทศไทยสามารถยื่นคำขอมิ สัญชาติไทยตามที่กฎหมายกำหนด

๓) กลุ่มที่เข้ามาหลัง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ ให้ถือว่ามิสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมือง โดยมีชอบด้วยกฎหมายที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ ให้มีการประสานประเทศ ต้นทางอย่างต่อเนื่องเพื่อรับกลับ

กลยุทธ์ที่ ๒ การกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณา กำหนดสถานะของทางราชการ

๑) สิทธิด้านการศึกษา ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวมทั้ง พิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเข้ามีส่วนร่วม

๒) สิทธิด้านสาธารณสุข พิจารณากำหนดระบบประกันสุขภาพที่เหมาะสม โดย กลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

๓) สิทธิด้านการประกอบอาชีพ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

๔) สิทธิในการเดินทาง พิจารณากำหนดพื้นที่ควบคุมเป็นระดับจังหวัด การกำหนดพื้นที่ และการเดินทางออกนอกพื้นที่ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

๕) สิทธิอื่น ๆ อาทิ สิทธิในการครอบครองสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย

กลยุทธ์ที่ ๓ การทบทวน ปรับปรุง พัฒนา กำหนดกฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง กับการกำหนดสถานะและสิทธิ

๑) ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคหรือการขัดกัน ของกฎระเบียบและหลักเกณฑ์

๒) ทบทวน ปรับปรุง กฎระเบียบและหลักเกณฑ์กระบวนการ ในการพิสูจน์ตัวบุคคล การจัดทำทะเบียนประวัติ การออกบัตรแสดงตน และการบันทึกข้อมูลในระบบทะเบียนราษฎร และชักจูงความเข้าใจเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อความชัดเจนและลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่

๓) พิจารณาปรับปรุงหรือทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดสถานะให้เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มเป้าหมาย ๒ แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)
ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ การปรับนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)

๑) นโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ควรเป็นมาตรการระยะสั้นเฉพาะกิจการที่จำเป็นทางเศรษฐกิจไม่กระทบต่อการจ้างแรงงานไทย และสอดคล้องกับการสร้างสมดุลระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการรักษาความมั่นคงของชาติ รวมทั้งการดูแลสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานสากล

๒) นโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ควรดำเนินการควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างการผลิตที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรและการผลิตแรงงานที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ เพื่อยกระดับฐานการผลิตให้มีผลิตภาพสูงขึ้น (Productivity) และลดการพึ่งพิงฐานการผลิตและอุตสาหกรรมที่มีลักษณะ 3D ที่ใช้แรงงานไร้ฝีมืออย่างเข้มข้น (Intensive labour)

๓) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงาน การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานไทยควบคู่กับการส่งเสริมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทดแทนแรงงานต่างด้าวอย่างเหมาะสมเพื่อลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าวในระยะยาวโดยผู้ประกอบการมีส่วนร่วม

๔) ให้มีการศึกษาวิจัยทางวิชาการเกี่ยวกับความต้องการแรงงานต่างด้าวที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางการกำหนดนโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวในภาคเศรษฐกิจอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว

กลยุทธ์ที่ ๒ การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ เพื่อการจ้างงานอย่างถูกกฎหมาย

๑) การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ครอบคลุมเฉพาะบุคคลที่เป็นแรงงานต่างด้าว และบุตรของแรงงานดังกล่าวที่อายุไม่เกิน ๑๕ ปี ซึ่งได้รับการจดทะเบียนล่าสุดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ภายใต้หลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒) เพิ่มประสิทธิภาพการพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ เพื่อปรับสภาพให้เป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้แล้วเสร็จในเวลาที่คุณรัฐมนตรีกำหนด โดยปรับปรุงกระบวนการพิสูจน์สัญชาติให้เกิดความรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งพิจารณาสนับสนุนให้มีการเพิ่มจุดพิสูจน์สัญชาติในไทยให้มากขึ้น

๓)หารือกับประเทศต้นทางในการทบทวนบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจ้างงานระหว่างรัฐบาลไทย-พม่า ไทย-ลาว และไทย-กัมพูชา (MOU) รวมถึงข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์สัญชาติและการนำเข้าแรงงาน เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคในการนำแรงงานเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้องและการนำเข้าแรงงานตาม MOU รวมทั้งเร่งรัดความร่วมมือในการจัดระบบแรงงานมาเข้า-กลับเย็น และแรงงานตามฤดูกาลให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑

๔) หารือประเทศต้นทางในการพิจารณาขยายเวลาการอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและแรงงานที่นำเข้าอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ และไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น อาจพิจารณาขยายเวลาการอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติเป็น ๓ ปี ต่อได้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ปี เป็นต้น แต่ทั้งนี้แรงงานต่างด้าวจะต้องกลับประเทศต้นทางอย่างน้อย ๑ เดือน จึงจะสามารถกลับมาทำงานได้ใหม่ เพื่อป้องกันการตั้งรกรากในประเทศไทย

๕) พิจารณาให้มีการแลกเปลี่ยนแรงงานประเภทเดียวกันในสาขาที่มีความขาดแคลนอย่างแท้จริง ได้แก่ สาขาก่อสร้างและสาขาประมง เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายเข้าทำงานในแหล่งหรือบริษัทอื่นในสาขาเดียวกันที่มีความต้องการแรงงานได้อย่างเป็นระบบโดยมีมาตรการควบคุมที่รัดกุมตามระเบียบที่กำหนด

๖) ควบคุมให้นายจ้างต้องทำสัญญาจ้างแรงงานต่างด้าว ซึ่งกำหนดระยะเวลาการจ้างงาน อัตราค่าจ้างและการให้สวัสดิการแก่แรงงานต่างด้าวอย่างชัดเจน และให้นายจ้างรับผิดชอบจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับแรงงานต่างด้าวและแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบตามกฎหมาย เพื่อการตรวจสอบและคุ้มครองดูแล

๗) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดหาระงงาน เพื่อป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและการค้ามนุษย์ การควบคุมและจัดระเบียบแรงงานประมงที่สอดคล้องกับลักษณะของงาน เป็นการเฉพาะ โดยให้ผู้ประกอบการร่วมรับผิดชอบ

๘) แรงงานต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติในครั้งแรก เนื่องจากกรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง ให้เจรจากับประเทศต้นทางให้พิสูจน์สัญชาติอีกครั้ง ในระหว่างนั้น แรงงานดังกล่าว รวมทั้งกลุ่มที่อยู่ระหว่างกระบวนการพิสูจน์สัญชาติ ให้ถือว่ามิสถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว เพื่อทำงานได้จนถึงระยะเวลาที่กำหนด ส่วนกลุ่มที่สุดท้ายแล้วไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ ให้ดำเนินการส่งกลับตามกฎหมาย

๙) แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองจดทะเบียนที่ไม่ยื่นขอพิสูจน์สัญชาติหรือไม่ไปพิสูจน์สัญชาติ ให้ดำเนินการผลักดันและส่งกลับตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยไม่ใช้ความรุนแรง โดยมีระบบการส่งกลับที่ชัดเจนและโปร่งใส บนพื้นฐานความปลอดภัย และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสิทธิมนุษยชนของแรงงาน

กลยุทธ์ที่ ๓ การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ในระบบผ่อนผัน

๑) สิทธิด้านการศึกษา ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวมทั้งให้พิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเข้ามีส่วนร่วม

๒) สิทธิด้านสาธารณสุข ให้เป็นไปตามระบบประกันสุขภาพที่กำหนด ทั้งนี้อาจกำหนดให้แรงงานซื้อบัตรประกันสุขภาพให้แก่บุตร ตามเงื่อนไขที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๓) สิทธิในการเดินทาง พิจารณากำหนดพื้นที่ควบคุมเป็นระดับจังหวัด การกำหนดพื้นที่และการเดินทางออกนอกพื้นที่ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย

๔) สิทธิอื่น ๆ อาทิ สิทธิในการครอบครองสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย

๕) กรณีที่พิสูจน์ได้ว่าแรงงานต่างด้าวเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

กลยุทธ์ที่ ๔ การใช้กระบวนการชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการแก้ปัญหา

๑) ส่งเสริมให้แรงงานต่างด้าวร่วมมือกับชุมชนไทยในการจัดระเบียบและดูแลชุมชนร่วมกัน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของชุมชน การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการรักษาความมั่นคง

๒) เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะที่ดี และความรับผิดชอบของแรงงานต่างด้าวต่อชุมชน สังคมไทยและประเทศไทย เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในเชิงสังคมจิตวิทยา และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข

๓) ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อชุมชน นายจ้าง และผู้ประกอบการในพื้นที่ ให้ตระหนักถึงภัยและผลกระทบที่เกิดจากปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและการจ้างแรงงานผิดกฎหมาย เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะในการสอดส่องเฝ้าระวังและรับผิดชอบต่อปัญหา ร่วมกับภาครัฐ

๔) นายจ้าง/ผู้ประกอบการ แรงงานที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการจ้างแรงงานต่างด้าว รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริตประพฤติดมิชอบให้ได้รับโทษอย่างเฉียบขาด จริงจัง

กลุ่มเป้าหมาย ๓ กลุ่มที่มีนโยบายเฉพาะ อาทิ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา ชาวเกาหลีเหนือ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ การควบคุมทั่วไป

๑) ผ่อนปรนสถานภาพบุคคลเหล่านี้ให้เป็นผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรม เพื่อรอการเดินทางกลับหรือไปประเทศที่สาม แล้วแต่กรณี

๒) ปรับปรุงฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมืองทุกกลุ่มที่มีนโยบายดูแลเป็นการเฉพาะให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลอื่น ๆ

๓) กำหนดมาตรการลงโทษต่อผู้ที่เคลื่อนไหวซึ่งสร้างผลกระทบต่อประเทศไทย และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของไทยต่อประชาคมโลก

๔) ให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านการรักษาพยาบาลและการศึกษาตามหลักมนุษยธรรม

๕) สร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเกี่ยวกับผลกระทบที่ไทยได้รับ และนโยบายของไทย ไม่มีการเพิ่มพื้นที่รองรับผู้หนีภัยการสู้รบและผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ อีก

๖) พิจารณาเจรจากับประเทศต้นทางและประเทศทางผ่านในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อป้องกันและสกัดกั้นการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย

๗) เสร็จจากบองค์การพัฒนาเอกชนต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อร่วมมือในการฝึกอาชีพรองรับการเดินทางกลับประเทศ การส่งไปประเทศที่สามและการส่งกลับอย่างปลอดภัย

กลยุทธ์ที่ ๒ การควบคุมเป็นการเฉพาะ

๑) มาตรการต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า

(๑) ใช้กลไกประชาคมอาเซียนและองค์กรระหว่างประเทศผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวในเขตพม่า และเจรจากับพม่าให้รับผู้หนีภัยการสู้รบกลับประเทศ โดยมีหลักประกันความปลอดภัย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการไม่ผลักดัน (Non-refoulement) การให้ความดูแลด้านมนุษยธรรม และการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักสากล

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการเดินทางกลับถิ่นฐานเดิมหรือการไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามโดยสมัครใจ โดยประสานองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือดำเนินการ

(๓) ส่งเสริมการฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อรองรับการทำงานเมื่อเดินทางกลับถิ่นฐานหรือไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามและพิจารณาอนุญาตให้ทำงานได้ในพื้นที่พักพิงตามที่กำหนด

(๔) อนุญาตให้จัดการศึกษาได้ในพื้นที่พักพิงตามมติคณะรัฐมนตรี ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ภายใต้การควบคุมดูแลของทางการ

๒) มาตรการต่อผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยาและชาวเกาหลีเหนือ

(๑) เพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นและป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองเป็นพิเศษ

(๒) ให้มีระบบการตรวจสอบและติดตามการเคลื่อนไหวที่จะมีผลกระทบต่อความมั่นคง และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด

(๓) ประสานทำความเข้าใจกับประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทย เพื่อไม่ให้เกิดภาพลักษณ์ทางลบต่อประเด็นปัญหาสิทธิมนุษยชน

กลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๑
(กลุ่มเป้าหมาย ๑-๓) ประกอบด้วย ๓ มาตรการ

๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อผู้หลบหนีเข้าเมือง ผู้ให้ที่พักพิง และขบวนการนำพา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตอย่างเด็ดขาด จริงจัง

๒) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบสารสนเทศการตรวจคนเข้าเมืองให้ทันสมัยและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างส่วนราชการไทยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ติดตามบุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้า-ออก และพำนักในประเทศไทย

๓) ติดตามและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด สำหรับบุคคลจากประเทศที่สามที่ขอรับการตรวจลงตราเพื่อเข้าประเทศไทย โดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศรอบบ้าน และประเทศในกลุ่มแอฟริกา ซึ่งอาจขอรับการตรวจลงตราผิดประเภทหรืออาจอยู่ต่อในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมาย ที่เคยมีฐานข้อมูลการเข้าเมืองอย่างถูกต้องแต่ลักลอบอยู่ต่อ และมีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่จะลักลอบเข้ามาใหม่ ประกอบด้วย ๗ มาตรการ

๑) เพิ่มความเข้มงวดในการป้องกันและสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พัฒนาระบบสารสนเทศการตรวจคนเข้าเมืองให้ทันสมัย เชื่อมโยงทุกด้านและสามารถติดตามตรวจสอบตัวบุคคลและการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ลักลอบเข้ามาใหม่ นายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ให้ที่พักพิง รวมทั้งขบวนการนำพา ขบวนการค้ามนุษย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

๓) พิจารณาทบทวนและปรับปรุงกฎหมายให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน ทันสมัย เพื่อเป็นการป้องกันและป้องปรามการกระทำผิด และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่

๔) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง

๕) จัดทำแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลประวัติบุคคล พร้อมลายพิมพ์นิ้วมือและรูปถ่ายของผู้หลบหนีเข้าเมือง (ข้อมูลชีวภาพ) เพื่อตรวจสอบการกลับเข้ามาใหม่และดำเนินการตามกฎหมาย โดยให้สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รวมถึงการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามห้วงเวลา

๖) พัฒนาระบบการเข้า-ออกบริเวณชายแดนโดยเฉพาะการใช้บัตรผ่านแดน (Border pass) หรือเอกสารผ่านแดนอื่น ๆ เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบตัวบุคคลและตรวจสอบการเดินทางกลับได้อย่างชัดเจน

๗) ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่ชายแดนและชายฝั่งทะเลในการร่วมมือกับภาครัฐ เพื่อป้องกันและสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง ประกอบด้วย ๕ มาตรการ

๑) ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการใช้กลไกระดับภูมิภาค ทั้งระดับพหุภาคี และระดับทวิภาคี ในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่มีอยู่ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือด้านการข่าว และการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

๓) ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชากรของประเทศเพื่อนบ้านดำรงชีวิตอยู่ได้ในถิ่นกำเนิด โดยไม่จำเป็นต้องอพยพเข้ามาในประเทศไทย

๔) ร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรและสภาพแวดล้อมในประเทศต้นทางอย่างเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานย้ายถิ่น และป้องกันการโยกย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติเข้ามาในประเทศไทย

๕) ชี้แจงและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน ประชาคมระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผู้หลบหนีเข้าเมือง รวมถึงการดำเนินการของประเทศไทย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อภาพลักษณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ ดำเนินการในระยะเร่งด่วนและระยะต่อไป ดังนี้

ระยะเร่งด่วน

๑) ให้จัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติภายใต้สภามันคงแห่งชาติ เรียกว่า “คณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ” เรียกชื่อย่อว่า กอ.ปร. มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขาธิการสภามันคงแห่งชาติเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนด

นโยบาย มาตรการ แนวทาง และอำนาจการ กำกับดูแลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานต่อสภาความมั่นคงแห่งชาติและคณะรัฐมนตรี

๒) ให้จัดตั้งสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอำนาจการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ เรียกชื่อย่อว่า สอ.ปร. มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นผู้อำนวยการสำนักงาน และผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติงาน ทำหน้าที่ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของ กอ.ปร.

๓) ให้จัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนและช่วยเหลือการปฏิบัติงานของ กอ.ปร. และประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๕ คณะ คือ

(๑) คณะกรรมการบริหารการแก้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการการแก้ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลต่อ กอ.ปร. รวมทั้งพิจารณากลับกรองแผนงานงบประมาณ ตลอดจนอำนาจการให้มีการปฏิบัติตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(๒) คณะกรรมการบริหารฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมือง มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณา เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางการบริหารจัดการในการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งอำนาจการ กำกับดูแลการเชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์สารสนเทศผู้หลบหนีเข้าเมือง ศูนย์สารสนเทศแรงงานต่างด้าว ศูนย์สารสนเทศข้อมูลสุขภาพแรงงานต่างด้าว และศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค

(๓) คณะกรรมการบริหารแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง มีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน อธิบดีกรมการจัดหางานเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณาเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองต่อ กอ.ปร. รวมทั้งประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการแก้ปัญหาภายใต้ยุทธศาสตร์ที่กำหนด

(๔) คณะกรรมการบริหารการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเฉพาะ มีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นประธาน รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติที่ได้รับมอบหมายเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองกลุ่มเฉพาะต่อ กอ.ปร. รวมทั้ง พิจารณากลับกรองแผนงาน งบประมาณ ตลอดจนอำนาจการ และประสานงานกับส่วนราชการและภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๕) คณะกรรมการบริหารฐานข้อมูลคนเข้าเมือง มีผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นประธาน ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณา เสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวทางการบริหารจัดการในการจัดทำระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งอำนวยความสะดวก ประสานงาน กำกับดูแลการเชื่อมโยงข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับศูนย์สารสนเทศผู้หลบหนีเข้าเมือง ศูนย์สารสนเทศแรงงานต่างด้าว ศูนย์สารสนเทศข้อมูลสุขภาพแรงงานต่างด้าว และศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค

๔) ให้กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติ การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ รายงานตรงต่อ กอ.ปร. ทุก ๖ เดือน โดยให้จัดตั้งและบริหารจัดการศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑-๔ (กอ.รมน. ภาค ๑-๔) ให้สามารถประสานการปฏิบัติกับศูนย์สารสนเทศอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

๕) ให้กระทรวงแรงงานจัดตั้งศูนย์สารสนเทศแรงงานต่างด้าว และประสานการปฏิบัติกับศูนย์สารสนเทศอื่นๆ ของกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และ กอ.รมน. เพื่อสนับสนุนและดำเนินการอย่างประสานสอดคล้องกัน

๖) ให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งศูนย์สารสนเทศผู้หลบหนีเข้าเมือง ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ทำหน้าที่ประมวล รวบรวมข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยประสานหน่วยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอรับและจัดเก็บในระบบฐานข้อมูล เพื่อสามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลและใช้ประโยชน์ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗) ให้สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดตั้งศูนย์สารสนเทศคนเข้าเมือง ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลคนเข้าเมืองอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยง เพื่อการตรวจสอบและประสานข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

๘) ให้กระทรวงสาธารณสุขพัฒนาและปรับปรุงศูนย์สารสนเทศข้อมูลสุขภาพแรงงานต่างด้าว เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูล สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

๙) หน่วยงานหลักและหน่วยงานร่วม รับผิดชอบบูรณาการและจัดทำแผนปฏิบัติการรองรับการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ โดยกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดความสำเร็จที่สามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

ระยะต่อไป ให้ สมช. พิจารณาแก้ไข ปรับปรุงยุทธศาสตร์ฯ ทุก ๒ ปี เพื่อให้ยุทธศาสตร์ฯ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาและประสาน

การดำเนินการเพื่อพิจารณากำหนดนโยบายรองรับการโยกย้ายถิ่นฐานและการเคลื่อนย้ายประชากรทั้งแบบปกติและแบบไม่ปกติ ภายในประเทศและในภูมิภาค ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นหลังจากการเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างสมบูรณ์ในปี ๒๕๕๘

แผนภูมิโครงสร้างองค์กรบริหารจัดการ/การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (แผนภูมิ ๒.๑ และ ๒.๒)

๗. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ๑) รัฐบาลให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งงบประมาณอย่างเหมาะสมเพียงพอ
- ๒) หน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานอย่างจริงจัง
- ๓) มีกลไกที่ชัดเจนในการบูรณาการแผนงาน งบประมาณ และระบบฐานข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ในการแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ ที่ครอบคลุมและสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงของแต่ละพื้นที่ และมีการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- ๔) กฎหมาย หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ขัดแย้งกัน และเอื้อต่อการแก้ปัญหา
- ๕) ความร่วมมือจากประเทศต้นทาง องค์กรระหว่างประเทศ ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลกในการป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑) สามารถบูรณาการการบริหารจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ตกค้างอยู่ในประเทศไทยทุกกลุ่มอย่างเป็นระบบโดยมีกลไกรับผิดชอบชัดเจนทุกระดับ
- ๒) สามารถลดระดับความรุนแรงของปัญหา ลดผลกระทบด้านความมั่นคง และเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการอพยพเข้ามาใหม่

๙. ตัวชี้วัดผลสำเร็จการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ฯ

- ๑) การดำเนินการเร่งด่วน
  - (๑) สมช. จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ หรือ กอ.ปร. และสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ หรือ สอ.ปร. รวมทั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด

(๒) กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจัดตั้งหรือปรับปรุงศูนย์สารสนเทศเกี่ยวกับผู้หลบหนีเข้าเมืองที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับทุกหน่วยที่เกี่ยวข้อง

(๓) กอ.รมน. จัดตั้งศูนย์ประสานงานแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองระดับ กอ.รมน. ภาค ๑-๔ ที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับศูนย์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒) การดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ

(๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงาน/โครงการรองรับตามยุทธศาสตร์ภายใต้การบูรณาการและการกำกับดูแลของ กอ.ปร. และคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการอื่นที่เกี่ยวข้องภายใต้ยุทธศาสตร์

(๒) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงาน/โครงการรองรับยุทธศาสตร์ โดยมีตัวชี้วัดการดำเนินงานร่วมกันอย่างชัดเจน

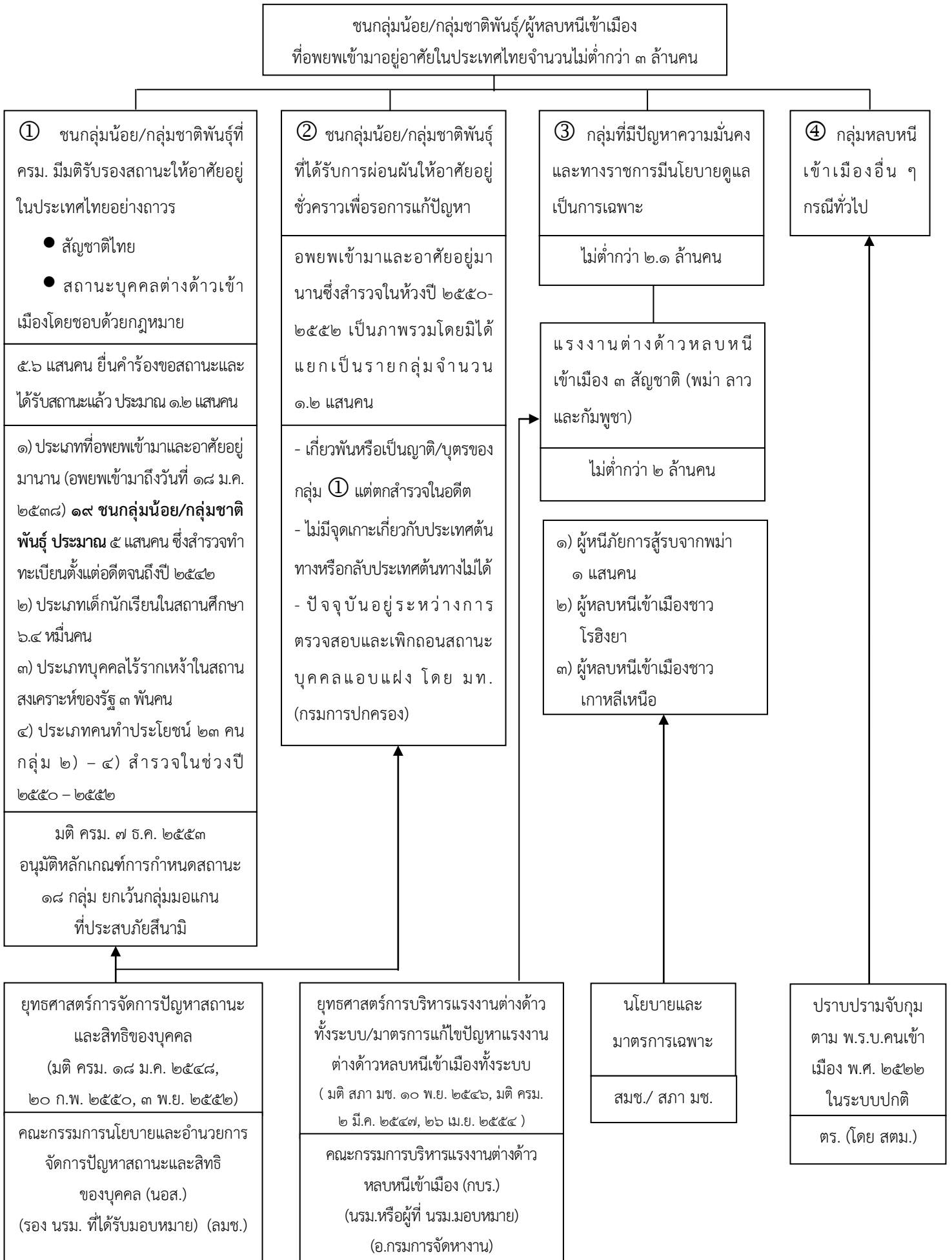
(๓) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำระบบฐานข้อมูลคนเข้าเมืองและผู้หลบหนีเข้าเมืองอย่างบูรณาการ และสามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ให้มีการติดตาม ประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ทุก ๒ ปี เพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์ให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๓) การดำเนินการในระยะต่อไป มีนโยบายและมาตรการรองรับการโยกย้ายถิ่นฐานและการเคลื่อนย้ายประชากรทั้งแบบปกติและไม่ปกติที่สอดคล้องกับสถานการณ์และรองรับผลกระทบที่อาจเกิดจากการเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

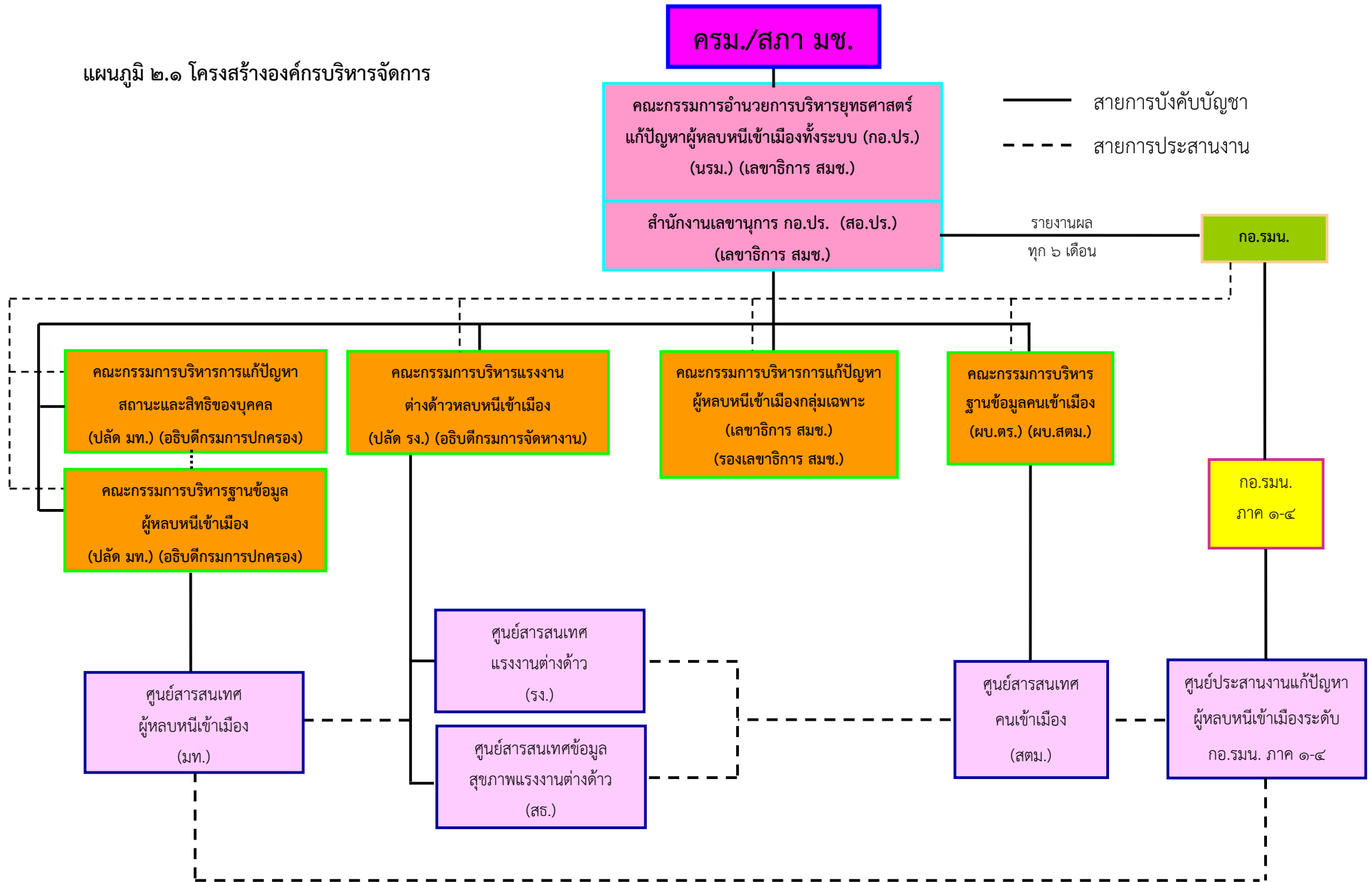
๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมรับผิดชอบ (เอกสารแนบ ข)

หมายเหตุ กลุ่ม ① และ ② ที่สำรวจในปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ (มติ ครม. ๓ พ.ย. ๒๕๕๒) อยู่ระหว่างการประมวลผลและแยกกลุ่มเป้าหมายโดย มท.

แผนภูมิ ๒.๑ โครงสร้างองค์กรบริหารจัดการ

กรม./สภา มช.

คณะกรรมการอำนวยการบริหารยุทธศาสตร์
แก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองทั้งระบบ (กอ.ปร.)
(นรม.) (เลขาธิการ สมช.)

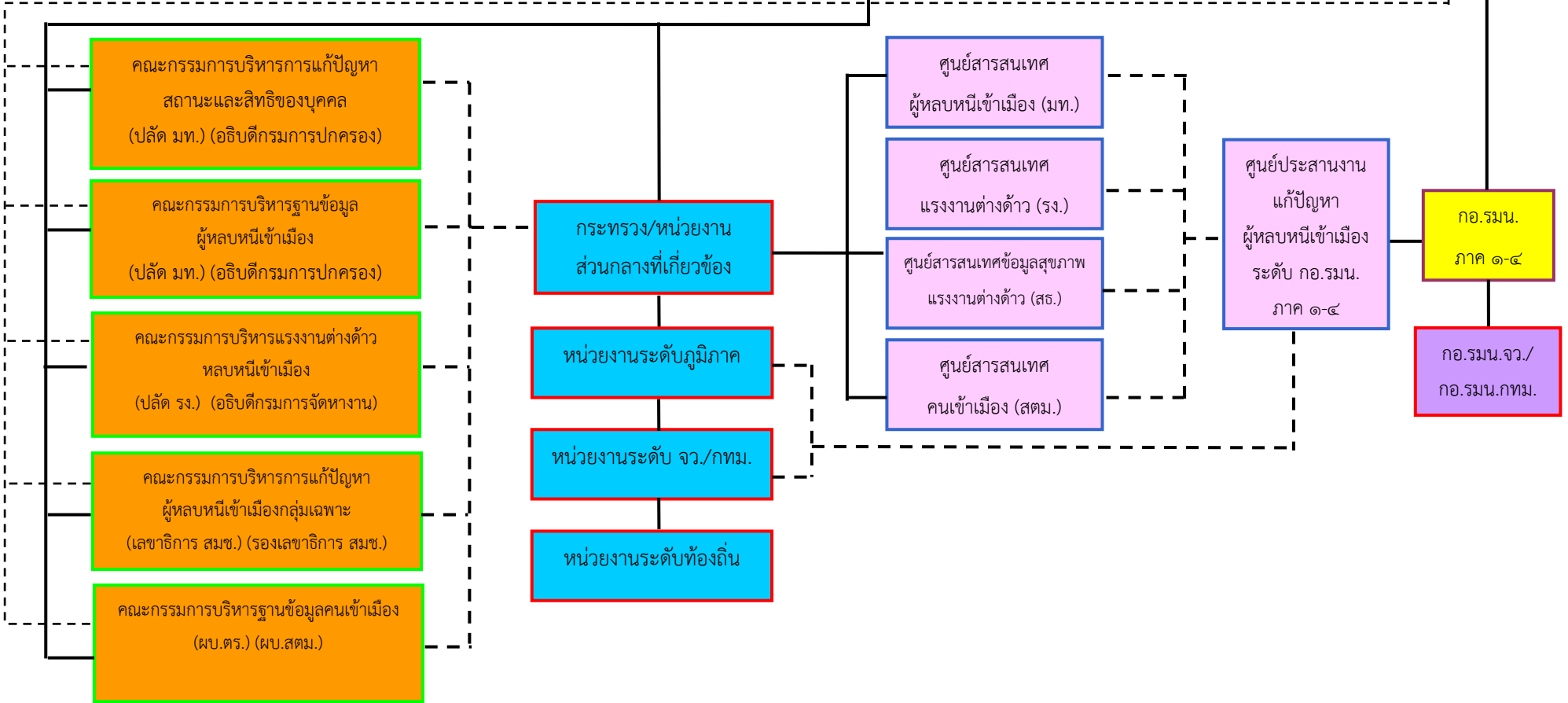
สำนักงานเลขานุการ กอ.ปร. (สอ.ปร.)
(เลขาธิการ สมช.)

————— สายการบังคับบัญชา
- - - - - สายการประสานงาน

กอ.รมน.

รายงานผล
ทุก ๖ เดือน

แผนภูมิที่ ๒.๒ การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ

กลไกระดับนโยบายและยุทธศาสตร์

กลไกระดับปฏิบัติการ

กลไกการประสานการปฏิบัติ
และรายงานผล

หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(ประเภทที่อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่มานาน)

.....

๑. กลุ่มเป้าหมาย ร่างหลักเกณฑ์นี้จะใช้เฉพาะกลุ่มเป้าหมาย ๑๘ กลุ่ม ดังนี้ (ตามเอกสารกลุ่มเป้าหมายแนบท้าย)

๑.๑ กลุ่มที่คณะรัฐมนตรีรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวร ๑๓ กลุ่ม เนื่องจากหลักเกณฑ์เดิมมีลักษณะแยกเป็นรายกลุ่มย่อยและมีมาตรฐานต่างกัน ประกอบกับมีเงื่อนไขบางส่วนไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงและยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล จึงเกิดปัญหาความไม่ชัดเจนและข้อจำกัดในทางปฏิบัติ ทำให้การพิจารณากำหนดสถานะไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรจำเป็นต้องปรับให้เกิดความชัดเจนและมีมาตรฐานเดียวกันต่อไป (กลุ่มเป้าหมายลำดับที่ ๑ - ๑๓)

๑.๒ กลุ่มที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวและอยู่ระหว่างรอกระบวนการแก้ปัญหา ๕ กลุ่ม เป็นกลุ่มที่ทางราชการได้สำรวจจัดทำทะเบียนประวัติและออกบัตรให้ถือไว้เพื่อควบคุม โดยสำรวจในช่วงปี ๒๕๑๙ - ๒๕๔๒ ซึ่งในหลักการถือว่าอาศัยอยู่มาค่อนข้างนาน และคณะรัฐมนตรีผ่อนผันให้อาศัยอยู่ชั่วคราวโดยมีมาตรการควบคุมภายใต้ประกาศกระทรวงมหาดไทย (กลุ่มเป้าหมายลำดับที่ ๑๔ - ๑๘)

๒. ข้อเสนอรายละเอียดหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะ แยกเป็น ๒ กลุ่มหลัก คือ

๒.๑ กลุ่มที่มีเชื้อสายไทย

๒.๑.๑ กลุ่มเป้าหมายตามข้อ ๑ ที่มีเชื้อสายไทย (ลำดับที่ ๔ , ๕) ซึ่งรวมถึงชาวลาเวียและพลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย (เข้ามาหลัง ๙ มีนาคม ๒๕๑๙) (ลำดับที่ ๑๑ , ๑๘) ให้ได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย โดยกำหนดให้ได้รับใบสำคัญถิ่นที่อยู่ประเภทนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าว และได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทยตามกฎหมาย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๑๐ , ๑๑ , ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) รัฐบาลมีนโยบายให้แปลงสัญชาติ

๒) มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องและมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร

๓) ต้องพูดและเข้าใจภาษาไทย

๔) ต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและเลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๕) มีความประพฤติดีโดยไม่เคยรับโทษคดีอาญา ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ ทั้งนี้ หากได้รับโทษในคดีอาญาต้องพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำร้อง

๖) ประกอบอาชีพสุจริต

๗) ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น

๒.๑.๒ บุตรของบุคคลตามข้อ ๒.๑.๑ ที่เกิดในราชอาณาจักรให้ได้รับสัญชาติ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเป็นการทั่วไป โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ๑) รัฐบาลมีนโยบายให้สัญชาติ
- ๒) ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น
- ๓) เป็นบุคคลที่เกิดและมีภูมิลำเนาอยู่ในราชอาณาจักรต่อเนื่อง โดยมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎรและมีเอกสารทางราชการที่แสดงว่าเกิดในประเทศไทย
- ๔) ได้รับการศึกษาตามหลักสูตรที่ทางราชการไทยกำหนดหรือสามารถพูด และฟังภาษาไทยเข้าใจ ยกเว้นกรณีเด็กที่อายุต่ำกว่า ๗ ปี
- ๕) มีความประพฤติดี ไม่เคยรับโทษคดีอาญา ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ หากได้รับโทษในคดีอาญาต้องพ้นโทษมาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำร้อง
- ๖) ประกอบอาชีพสุจริต ยกเว้นพระภิกษุสามเณรและนักบวชในศาสนาอื่น ๆ ซึ่งต้องปฏิบัติกิจมาไม่น้อยกว่า ๕ ปี

อนึ่ง เมื่อได้รับสัญชาติไทยแล้วหากมีข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังว่ามีพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ให้หน่วยงานรับผิดชอบถอนสัญชาติไทยตามกฎหมาย

๒.๒ กลุ่มที่มีได้มีเชื้อสายไทย

๒.๒.๑ กลุ่มเป้าหมายตามข้อ ๑ ที่มีได้มีเชื้อสายไทยให้ได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย นอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวและมีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายใต้การอนุมัติของคณะรัฐมนตรี เป็นผู้อนุญาตและให้ลดหย่อนค่าธรรมเนียมดำเนินการ โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

- ๑) รัฐบาลมีนโยบายให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายและมีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักร
- ๒) ไม่สามารถกลับประเทศต้นทางหรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวใด ๆ กับประเทศต้นทาง ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด (การตรวจสอบหลักฐานหรือวิธีการสอบสวนอื่น ๆ ทั้งนี้ ให้ยกเว้นไม่ต้องตรวจสอบผู้ที่ยื่นคำร้องแล้ว และอยู่ระหว่างกระบวนการขอรับการกำหนดสถานะตามมติคณะรัฐมนตรีเดิม)
- ๓) มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันต่อเนื่อง ๑๐ ปีขึ้นไปนับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (อพยพเข้ามาจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘) โดยต้องมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร
- ๔) สามารถพูดและฟังภาษาไทยเข้าใจ
- ๕) ต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและเลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๖) มีความประพฤติดีและไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนด ไม่เคยรับโทษคดีอาญา ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือ ลหุโทษ ทั้งนี้ หากได้รับโทษในคดีอาญา ต้องพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำร้อง

๗) ประกอบอาชีพสุจริต ยกเว้นพระภิกษุ สามเณร และนักบวชในศาสนาอื่น ๆ ซึ่ง ต้องปฏิบัติกิจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

๘) ต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔๔ แห่ง พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๒.๒ บุตรของบุคคลต่างด้าวตามข้อ ๒.๒.๑ ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ให้ได้รับสัญชาติ ไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเป็นการทั่วไป โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) รัฐบาลมีนโยบายให้สัญชาติไทย

๒) เกิดและมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องโดยต้องมีชื่ออยู่ในระบบ ทะเบียนราษฎร

๓) ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น

๔) สามารถพูดและฟังภาษาไทยเข้าใจได้ ยกเว้นกรณีเด็กอายุต่ำกว่า ๗ ปี

๕) ต้องมีความจงรักภักดีต่อประเทศไทยและเลื่อมใสการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๖) มีความประพฤติดีและไม่มีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศไทย รวมทั้งต้องไม่เคยได้รับโทษคดีอาญายกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ ทั้งนี้ หากได้รับโทษในคดีอาญา ต้องพ้นโทษมาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี นับถึงวันที่ยื่นคำร้อง

๗) กรณีประกอบอาชีพต้องประกอบอาชีพสุจริต ยกเว้นพระภิกษุ สามเณร และ นักบวชในศาสนาอื่น ๆ ซึ่งต้องปฏิบัติกิจมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี

อนึ่ง เมื่อได้สัญชาติไทยแล้วหากมีข้อเท็จจริงปรากฏภายหลังว่าบุคคลดังกล่าวมี พฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความมั่นคง ให้หน่วยงานรับผิดชอบถอนสัญชาติไทยตามกฎหมาย

.....

กลุ่มเป้าหมายภายใต้ข้อเสนอหลักเกณฑ์การกำหนดสถานะ
กลุ่มที่อาศัยอยู่มานานภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
รวม ๑๘ กลุ่ม

.....

- กลุ่มที่คณะรัฐมนตรีรับรองสถานะให้อาศัยอยู่ถาวร ๑๓ กลุ่ม จำนวนประมาณ ๒ แสนคนเศษ (ส่วนใหญ่ได้ยื่นคำร้องและได้รับการอนุมัติสถานะแล้ว ยังคงเหลืออยู่ระหว่างการยื่นคำร้องจำนวนประมาณ ๖ หมื่นคนเศษ)

๑. ชาวเวียดนามอพยพ

(มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ , ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๐)

๒. อดีตทหารจีนคนชาติ และจีนฮ่ออพยพพลเรือน

(มติคณะรัฐมนตรี ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๗ , ๓๐ มกราคม ๒๕๓๒)

๓. ไทยลื้อ

(มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕)

๔. ผู้อพยพเชื้อสายไทยจาก จ.เกาะกง ประเทศกัมพูชา ที่อพยพเข้ามาก่อนและหลัง

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๐

(มติคณะรัฐมนตรี ๔ กันยายน ๒๕๒๗ , ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ และ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗)

๕. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ที่อพยพเข้ามาก่อน ๙ มีนาคม ๒๕๑๙

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

๖. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ที่อพยพเข้ามาก่อน ๙ มีนาคม ๒๕๑๙

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ , ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔)

๗. เนปาลอพยพ

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ , ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔)

๘. จีนฮ่ออิสระ

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ , ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔)

๙./๑๐. ชาวเขา / บุคคลบนพื้นที่สูง / ชุมชนบนพื้นที่สูง ที่อพยพเข้ามาก่อน ๓ ต.ค. ๒๕๒๘

(มติคณะรัฐมนตรี ๓ ตุลาคม ๒๕๓๘ , ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๓ , ๒๘ สิงหาคม ๒๕๔๔ , ๔ มกราคม ๒๕๔๘)

๑๑. ชาวลาวภูเขาอพยพ

(มติคณะรัฐมนตรี ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๔)

๑๒. ม้งถ้ากระบอกที่ทำประโยชน์

(มติคณะรัฐมนตรี ๔ มีนาคม ๒๕๔๖)

๑๓. อดีตโจรเงินคอมมิวนิสต์มาลาया

(มติคณะรัฐมนตรี ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๓ , ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๕)

- กลุ่มที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว ซึ่งได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประมาณ ๓ แสนคนเศษ (จากการสำรวจตรวจสอบทางทะเบียนและการดำรงอยู่ในภูมิลำเนาในพื้นที่ พบว่าคงเหลือจำนวนประมาณ ๑.๗ แสนคน)

๑๔. บุคคลบนพื้นที่สูงและชุมชนบนพื้นที่สูง ที่อพยพเข้ามาหลัง ๓ ตุลาคม ๒๕๒๘
(มติคณะรัฐมนตรี ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘)
๑๕. ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า ที่อพยพเข้ามาหลัง ๙ มีนาคม ๒๕๑๙
(มติคณะรัฐมนตรี ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕)
๑๖. ชาวลาวอพยพ
(มติคณะรัฐมนตรี ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙)
๑๗. ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวกัมพูชา
(มติคณะรัฐมนตรี ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙)
๑๘. ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่าเชื้อสายไทย ที่อพยพเข้ามาหลัง ๙ มีนาคม ๒๕๑๙
(มติคณะรัฐมนตรี ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙)

หมายเหตุ

๑. กลุ่มที่มีเชื้อสายไทยและอยู่ในข่ายที่จะได้รับการแปลงสัญชาติเป็นไทย คือ กลุ่มเป้าหมายลำดับที่ ๔ , ๕ , ๑๑ และ ๑๘
๒. หลักเกณฑ์นี้ไม่ครอบคลุมกลุ่มบุคคลผู้ไม่มีสถานะทางทะเบียน ประเภทที่อาศัยอยู่มานาน (จำนวนประมาณ ๑ แสนคน) ซึ่งสำรวจภายใต้ยุทธศาสตร์ ฯ ในระหว่างปี ๒๕๔๙ – ๒๕๕๒ เนื่องจากกรมการปกครองอยู่ระหว่างการตรวจสอบและพิสูจน์ทราบตัวบุคคล
๓. หลักเกณฑ์นี้ไม่ครอบคลุมถึงชาวมอแกนที่ประสบภัยสึนามิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๐ กำหนดหลักเกณฑ์การรับรองสถานะเป็นกรณีพิเศษ

.....

หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(ประเภทกลุ่มเด็กและบุคคลทั้งที่กำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาและ
จบการศึกษาแล้วแต่ไม่มีสถานะที่ถูกต้องตามกฎหมาย)

.....

๑. กรณีกลุ่มที่เกิดในประเทศไทย (ทั้งที่กำลังศึกษาและจบการศึกษาแล้ว) หากมีคุณสมบัติตามที่กำหนดใน มาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ สามารถยื่นคำร้องขอลงรายการสัญชาติไทย หนึ่ง หากไม่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ตามสถานะของบิดาและมารดา

๒. กรณีที่มีได้เกิดในประเทศไทยและจบการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ให้ได้รับสถานะ เป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย นอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวและมีถิ่นที่อยู่ถาวรใน ราชอาณาจักร อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยภายใต้การอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาต โดยมีหลักเกณฑ์ และให้ยกเว้น ค่าธรรมเนียม ดังนี้

๒.๑ รัฐบาลมีนโยบายให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีถิ่นที่อยู่ถาวร ในราชอาณาจักร

๒.๒ มีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร ซึ่งครอบคลุมทั้งชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีการสำรวจ จัดทำทะเบียนในอดีตจนถึงปี ๒๕๔๒ และกลุ่มที่สำรวจเพิ่มเติมภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ในระหว่างปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๒

๒.๓ มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันต่อเนื่อง ๑๐ ปีขึ้นไป นับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ยุทธศาสตร์ฯ เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (อพยพเข้ามาอยู่อาศัยจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘)

๒.๔ สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยถึง วันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์ฯ เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ รวมทั้งต้องมีปริญญาบัตรหรือหนังสือรับรอง การจบการศึกษา ซึ่งออกโดยสถาบันอุดมศึกษาที่ทางราชการให้การรับรอง

๒.๕ ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและการใช้สัญชาติอื่น

๒.๖ มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทย และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๒.๗ มีความประพฤติดี และ/หรือประกอบอาชีพสุจริตโดยต้องไม่เคยได้รับโทษคดีอาญา ยกเว้น ความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ ทั้งนี้ หากได้รับโทษในคดีอาญาต้องพ้นโทษมาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี

๒.๘ ต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติ คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

อนึ่ง กรณียังไม่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา ให้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณากำหนดสถานะ ภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ตามสถานะของบิดาและมารดา

.....

**หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(ประเภทคนไร้รากเหง้า)**

.....

๑. กรณีบุตรของคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยและถูกบุพการีทอดทิ้ง

ให้บุตรของคนต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยและถูกบุพการีทอดทิ้งหรือไม่ปรากฏบิดาและมารดาที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ **ได้สัญชาติไทย** โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเป็นการทั่วไป โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑.๑ รัฐบาลมีนโยบายให้สัญชาติ

๑.๒ เกิดและอาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลาอย่างน้อย ๑๐ ปี โดยต้องมีสูติบัตรหรือหนังสือรับรองการเกิด หรือหนังสือรับรองสถานที่เกิด หรือมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าจากหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายหรือขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยงานสงเคราะห์กับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑.๓ มีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎรและเอกสารที่ทางราชการกำหนด **เฉพาะที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ในห้วงปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒**

๑.๔ มีความประพฤติดี โดยต้องไม่เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกในคดีอาญา ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ

๒. กรณีคนต่างด้าวที่ถูกบุพการีทอดทิ้งซึ่งมิได้เกิดในประเทศไทย

ให้คนต่างด้าวที่ถูกบุพการีทอดทิ้งหรือไม่ปรากฏบิดาและมารดา ซึ่งมิได้เกิดในประเทศไทยที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ **ได้รับสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย** นอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าว และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายใต้การอนุมัติของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาต **และให้ยกเว้นค่าธรรมเนียม** โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๒.๑ รัฐบาลมีนโยบายให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

๒.๒ มีหลักฐานว่าอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันอย่างน้อย ๑๐ ปีขึ้นไป นับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์ฯ (อพยพเข้ามาจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘)

๒.๓ มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรหรือเอกสารที่ทางราชการกำหนด **เฉพาะที่ได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ ในห้วงปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒**

๒.๔ มีความประพฤติดี โดยต้องไม่เป็นผู้เคยรับโทษจำคุกในคดีอาญา ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ

๒.๕ มีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าจากหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายหรือขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยงานสงเคราะห์กับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒.๖ ต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๗ ประกอบอาชีพสุจริต

๒.๘ ได้รับการศึกษาตามหลักสูตรที่ทางราชการไทยกำหนดหรือสามารถพูดและฟังภาษาไทยเข้าใจ ยกเว้นกรณีเด็กที่อายุต่ำกว่า ๗ ปี

.....

**หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะภายใต้ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคล
(ประเภทบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วน)**

.....

๑. กรณีเกิดในประเทศไทย ให้ได้รับสัญชาติไทย อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๑) โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเฉพาะราย โดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑.๑ รัฐบาลมีนโยบายให้สัญชาติ

๑.๒ ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น

๑.๓ เกิดและมีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรต่อเนื่อง โดยมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร หรือมีเอกสารทางราชการที่แสดงว่าเกิดในประเทศไทย

๑.๔ มีความจงรักภักดีต่อประเทศไทย และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๑.๕ มีความประพฤติดีและไม่มีพฤติการณ์ที่เป็นภัยความมั่นคงของประเทศไทย รวมทั้งต้องไม่เคยได้รับโทษคดีอาญา ยกเว้นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษ ทั้งนี้หากได้รับโทษในคดีอาญา ต้องพ้นโทษมาแล้วอย่างน้อย ๕ ปี

๑.๖ ประกอบอาชีพสุจริต

๑.๗ เป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อประเทศ โดยมีผลงานหรือความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นที่ประจักษ์ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องในสาขาต่าง ๆ ดังนี้

๑) การศึกษา

๒) ศิลปวัฒนธรรม

๓) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๔) การกีฬา

๕) สาขาที่ขาดแคลนภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง (อาจมีคณะกรรมการระดับชาติพิจารณาในภาพรวม)

๖) สาขาอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นควร

๑.๘ มีหน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่ากรมที่เกี่ยวข้องรับรองคุณประโยชน์และผลงาน

๒. กรณีมิได้เกิดในประเทศไทย ให้ได้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าวและมีถิ่นที่อยู่ถาวรในราชอาณาจักร อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยภายใต้อนุมัติของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุญาต และให้ลดหย่อนค่าธรรมเนียมโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒.๑ รัฐบาลมีนโยบายให้สถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

๒.๒ มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกันต่อเนื่อง ๑๐ ปีขึ้นไป นับถึงวันที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติยุทธศาสตร์ ฯ เมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ (อพยพเข้ามาอยู่อาศัยจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘)

๒.๓ มีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎรภายใต้กรอบการแก้ปัญหาตามยุทธศาสตร์ฯ

๒.๔ ต้องไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒.๕ คุณสมบัติอื่น ๆ เช่นเดียวกับกรณีผู้ที่เกิดในประเทศไทยตามข้อ ๑.๔ - ๑.๘

หมายเหตุ บุคคลที่ทำคุณประโยชน์ต้องมาแสดงตัวให้ราชการพิจารณาพร้อมหลักฐานการทำคุณประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง

.....

บัญชีอักษรย่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในตารางแบ่งมอบหน่วยรับผิดชอบหลักและหน่วยงานร่วมรับผิดชอบ

(ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ - ๓) เรียงตามลำดับอักษร

กต.	กระทรวงการต่างประเทศ
กษ.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กห.	กระทรวงกลาโหม
กอ.รมน.	กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
คค.	กระทรวงคมนาคม
ตร.	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
บช.ส.	กองบัญชาการตำรวจสันติบาล
พม.	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
มท.	กระทรวงมหาดไทย
ยธ.	กระทรวงยุติธรรม
รง.	กระทรวงแรงงาน
ศธ.	กระทรวงศึกษาธิการ
ศรภ.	ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย
สชช.	สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข
สมช.	สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
สศช.	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
อก.	กระทรวงอุตสาหกรรม

หมายเหตุ สำหรับกองทัพไทย มีโครงสร้างการจัดตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ.จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ ประกอบด้วย

๑) กองบัญชาการกองทัพไทย ๒) กองทัพบก ๓) กองทัพเรือ ๔) กองทัพอากาศ และ ๕) ส่วนราชการอื่นตามที่กำหนดตามพระราชกฤษฎีกา

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๑

ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้

กลยุทธ์ที่ ๑

การกำหนดสถานะกลุ่มเป้าหมายที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยเป็นเวลานานและมีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
๑) กลุ่มเป้าหมายที่อพยพเข้ามาจนถึงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๓๘ ให้เร่งรัดพิจารณากำหนดสถานะภายใต้หลักเกณฑ์การกำหนดสถานะ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๓	มท.	ศธ. / พม. / สธ. / ยธ. / กต. / กอ.รมน.	รับผิดชอบทั้ง ๓ ประเด็นกลยุทธ์
๒) กลุ่มที่อพยพเข้ามาตั้งแต่ ๑๙ มกราคม ๒๕๓๘ จนถึง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ หากมีหลักฐานและผ่านกระบวนการตรวจสอบชัดเจนว่าไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้ และอาศัยอยู่ในประเทศไทยติดต่อกัน ๑๐ ปี นับจากวันที่ได้รับการจัดทำทะเบียนประวัติและบัตรประจำตัว ให้กำหนดสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย และบุตรที่เกิดในประเทศไทยสามารถยื่นคำขอมีสัญชาติไทยตามที่กฎหมายกำหนด			
๓) กลุ่มที่เข้ามาหลัง ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ ให้ถือว่ามีสถานะเป็นบุคคลต่างด้าวเข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ทั้งนี้ ให้มีการประสานประเทศต้นทางอย่างต่อเนื่องเพื่อรับกลับ			

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๑

ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้

กลยุทธ์ที่ ๒

การกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณากำหนดสถานะของทางราชการ

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
๑) สิทธิด้านการศึกษา ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวมทั้งพิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเข้ามีส่วนร่วม	ศธ.	มท. / สมช.	
๒) สิทธิด้านสาธารณสุข พิจารณากำหนดระบบประกันสุขภาพที่เหมาะสม โดยกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	สธ.	มท. / สมช.	
๓) สิทธิด้านการประกอบอาชีพ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑	รง.	มท.	
๔) สิทธิในการเดินทาง พิจารณากำหนดพื้นที่ควบคุมเป็นระดับจังหวัด การกำหนดพื้นที่ และการเดินทางออกนอกพื้นที่ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย	มท.	ตร. / คค. / กอ.รมน.	
๕) สิทธิอื่น ๆ อาทิ สิทธิในการครอบครองสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย	ยธ.	มท.	

ยุทธศาสตร์ที่ ๑   ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย
กลุ่มเป้าหมาย ๑   ชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ที่อพยพเข้ามาอาศัยอยู่เป็นเวลานานและกลับประเทศต้นทางไม่ได้
กลยุทธ์ที่ ๓   การทบทวน ปรับปรุง พัฒนา กำหนดกฎหมาย กฎระเบียบ และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดสถานะและสิทธิ

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
๑) ทบทวน ปรับปรุง และพัฒนากฎหมายที่มีอยู่เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรค หรือการขัดกันของ กฎระเบียบและหลักเกณฑ์	มท.	สมช. / ยธ. / ตร. / รง. / ศธ. / พม. / สธ.	รับผิดชอบทั้ง ๓ ประเด็นกลยุทธ์
๒) ทบทวน ปรับปรุง กฎระเบียบและหลักเกณฑ์กระบวนการ ในการพิสูจน์ตัวบุคคล การจัดทำ ทะเบียนประวัติ การออกบัตรแสดงตน และการบันทึกข้อมูลในระบบทะเบียนราษฎร และซักซ้อม ความเข้าใจเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อความชัดเจนและลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่			
๓) พิจารณาปรับปรุงหรือทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณา กำหนดสถานะให้เหมาะสมสอดคล้อง กับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง			

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๒

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

กลยุทธ์ที่ ๑

การปรับนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) นโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ควรเป็นมาตรการระยะสั้นเฉพาะกิจที่จำเป็นทางเศรษฐกิจ ไม่กระทบต่อการจ้างแรงงานไทย และสอดคล้องกับการสร้างสมดุลระหว่างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและการรักษาความมั่นคงของชาติ รวมทั้งการดูแลสิทธิมนุษยชนให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานสากล</p> <p>๒) นโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ควรดำเนินการควบคู่ไปกับการปรับโครงสร้างการผลิตที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรและการผลิตแรงงานที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ เพื่อยกระดับฐานการผลิตให้มีผลิตภาพสูงขึ้น (Productivity) และลดการพึ่งพิงฐานการผลิตและอุตสาหกรรมที่มีลักษณะ 3D ที่ใช้แรงงานไร้ฝีมืออย่างเข้มข้น (Intensive labour)</p>	รง.	สธ. / ศธ. / อก. / ยธ. / มท. / กษ. / สศช.	รับผิดชอบทั้ง ๔ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๒

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

กลยุทธ์ที่ ๑

การปรับนโยบายด้านแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา)

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๓) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะแรงงาน การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานไทยควบคู่กับการส่งเสริมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทดแทนแรงงานต่างด้าวอย่างเหมาะสมเพื่อลดการพึ่งพาแรงงานต่างด้าวในระยะยาวโดยผู้ประกอบการมีส่วนร่วม</p> <p>๔) ให้มีการศึกษาวิจัยทางวิชาการเกี่ยวกับความต้องการแรงงานต่างด้าวที่ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การกำหนดทิศทางการกำหนดนโยบายการจ้างแรงงานต่างด้าวในภาคเศรษฐกิจอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาว</p>	รง.	สธ. / ศธ. / อก. / ยธ. / มท. / กษ. / สศช.	รับผิดชอบทั้ง ๔ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๒

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

กลยุทธ์ที่ ๒

การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ เพื่อการจ้างงานอย่างถูกกฎหมาย

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ครอบคลุมเฉพาะบุคคลที่เป็นแรงงานต่างด้าว และบุตรของแรงงานดังกล่าวที่อายุไม่เกิน ๑๕ ปี ซึ่งได้รับการจดทะเบียนล่าสุดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ภายใต้หลักเกณฑ์และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๒) เพิ่มประสิทธิภาพการพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ เพื่อปรับสภาพให้เป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้แล้วเสร็จในเวลาที่คุณรัฐมนตรีกำหนด โดยปรับปรุงกระบวนการพิสูจน์สัญชาติให้เกิดความรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม รวมทั้งพิจารณาสนับสนุนให้มีการเพิ่มจุดพิสูจน์สัญชาติในไทยให้มากขึ้น</p> <p>๓)หารือกับประเทศต้นทางในการทบทวนบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจ้างงานระหว่างรัฐบาลไทย-พม่า ไทย-ลาว และไทย-กัมพูชา (MOU) รวมถึงข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์สัญชาติและการนำเข้าแรงงาน เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรค ในการนำแรงงานเข้าสู่ระบบการจ้างงานที่ถูกต้องและการนำเข้าแรงงานตาม MOU รวมทั้งเร่งรัดความร่วมมือในการจัดระบบแรงงานมาเข้า – กลับเย็น และแรงงานตามฤดูกาลให้เป็นไปตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	รง.	มท. / กต. / สธ. / ตร. / กอ.รมน. / สมช.	รับผิดชอบทั้ง ๙ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๒

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

กลยุทธ์ที่ ๒

การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ เพื่อการจ้างงานอย่างถูกกฎหมาย

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๔) ทหารหรือประเทศต้นทางในการพิจารณาขยายเวลาการอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติและแรงงานที่นำเข้าอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ และไม่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง เช่น อาจพิจารณาขยายเวลาการอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติเป็น ๓ ปี ต่อได้อีก ๒ ครั้ง ครั้งละ ๑ ปี เป็นต้น แต่ทั้งนี้แรงงานต่างด้าวจะต้องกลับประเทศต้นทางอย่างน้อย ๑ เดือน จึงจะสามารถกลับมาทำงานได้ใหม่ เพื่อป้องกันการตั้งรกรากในประเทศไทย</p> <p>๕) พิจารณาให้มีการแลกเปลี่ยนแรงงานประเภทเดียวกันในสาขาที่มีความขาดแคลนอย่างแท้จริง ได้แก่ สาขาก่อสร้างและสาขาประมง เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายเข้าทำงานในแหล่งหรือบริษัทอื่นในสาขาเดียวกันที่มีความต้องการแรงงานได้อย่างเป็นระบบโดยมีมาตรการควบคุมที่รัดกุมตามระเบียบที่กำหนด</p> <p>๖) ควบคุมให้นายจ้างต้องทำสัญญาจ้างแรงงานต่างด้าว ซึ่งกำหนดระยะเวลาการจ้างงาน อัตราค่าจ้างและการให้สวัสดิการแก่แรงงานต่างด้าวอย่างชัดเจน และให้นายจ้างรับผิดชอบจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับแรงงานต่างด้าวและแจ้งเจ้าหน้าที่ทราบตามกฎหมาย เพื่อการตรวจสอบและคุ้มครองดูแล</p>	รง.	มท. / สธ. / กต. / ต ร . / ส ม ช . / กอ.รมน.	รับผิดชอบทั้ง ๙ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๒

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

กลยุทธ์ที่ ๒

การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ เพื่อการจ้างงานอย่างถูกกฎหมาย

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๗) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดหางาน เพื่อป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน และการค้ามนุษย์ การควบคุมและจัดระเบียบแรงงานประมงที่สอดคล้องกับลักษณะของงานเป็นการเฉพาะ โดยให้ผู้ประกอบการร่วมรับผิดชอบ</p> <p>๘) แรงงานต่างด้าวที่ไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติในครั้งแรก เนื่องจากกรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง ให้เจรจากับประเทศต้นทางให้พิสูจน์สัญชาติอีกครั้ง ในระหว่างนั้น แรงงานดังกล่าวรวมทั้งกลุ่มที่อยู่ระหว่างกระบวนการพิสูจน์สัญชาติ ให้ถือว่ามิใช่สถานะเป็นผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราว เพื่อทำงานได้จนถึงระยะเวลาที่กำหนด ส่วนกลุ่มที่สุดท้ายแล้วไม่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ ให้ดำเนินการส่งกลับตามกฎหมาย</p> <p>๙) แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองจดทะเบียนที่ยื่นขอพิสูจน์สัญชาติหรือไม่ไปพิสูจน์สัญชาติ ให้ดำเนินการผลักดันและส่งกลับตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยไม่ใช้ความรุนแรง โดยมีระบบการส่งกลับที่ชัดเจนและโปร่งใส บนพื้นฐานความปลอดภัย และคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิมนุษยชนของแรงงาน</p>	รง.	มท. / สธ. / กต. / ต ร . / ส ม ช . / กอ.รมน.	รับผิดชอบทั้ง ๙ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๒

แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)

กลยุทธ์ที่ ๓

การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ ในระบบผ่อนผัน

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
๑) สิทธิด้านการศึกษา ให้เป็นไปตาม มติคณะรัฐมนตรี ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ รวมทั้งให้พิจารณาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยเข้ามีส่วนร่วม	ศธ.	ตร. / รง. / กอ.รมน. / สมช.	
๒) สิทธิด้านสาธารณสุข ให้เป็นไปตามระบบประกันสุขภาพที่กำหนด ทั้งนี้ อาจกำหนดให้แรงงานซื้อบัตรประกันสุขภาพให้แก่บุตร ตามเงื่อนไขที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด	สธ.		
๓) สิทธิในการเดินทาง พิจารณากำหนดพื้นที่ควบคุมเป็นระดับจังหวัด การกำหนดพื้นที่และการเดินทางออกนอกพื้นที่ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงมหาดไทย	มท.		
๔) สิทธิอื่นๆ อาทิ สิทธิในการครอบครองสังหาริมทรัพย์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย	ยธ.		
๕) กรณีที่พิสูจน์ได้ว่าแรงงานต่างด้าวเป็นผู้เสียหายจากการกระทำผิดฐานค้ามนุษย์ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	พม.		

ยุทธศาสตร์ที่ ๑   ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย
กลุ่มเป้าหมาย ๒   แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ๓ สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา)
กลยุทธ์ที่ ๔   การใช้กระบวนการชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการแก้ปัญหา

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) ส่งเสริมให้แรงงานต่างด้าวร่วมมือกับชุมชนไทยในการจัดระเบียบและดูแลชุมชนร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของชุมชน การดูแลทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการรักษาความมั่นคง</p> <p>๒) เสริมสร้างจิตสำนึก ทักษะที่ดี และความรับผิดชอบต่อแรงงานต่างด้าวต่อชุมชนสังคมไทยและประเทศไทย เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในเชิงสังคมจิตวิทยา และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข</p> <p>๓) ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจต่อสาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อชุมชน นายจ้าง และผู้ประกอบการในพื้นที่ ให้ตระหนักถึงภัยและผลกระทบที่เกิดจากปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองและการจ้างแรงงานผิดกฎหมาย เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะในการสอดส่อง เฝ้าระวัง และรับผิดชอบต่อปัญหาพร้อมกับภาครัฐ</p> <p>๔) นายจ้าง/ผู้ประกอบการ แรงงานที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบหรือหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการจ้างแรงงานต่างด้าว รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐที่ทุจริตประพฤติมิชอบให้ได้รับโทษอย่างเฉียบขาด จริงจัง</p>	รง.	มท. / กอ.รมน. / ศธ. / ตร.	รับผิดชอบทั้ง ๔ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๓

กลุ่มที่มีนโยบายเฉพาะ อาทิ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา ชาวเกาหลีเหนือ

กลยุทธ์ที่ ๑

การควบคุมทั่วไป

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
๑) ผ่อนปรนสถานภาพบุคคลเหล่านี้ให้เป็นผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้อยู่ชั่วคราวตามหลักมนุษยธรรม เพื่อรอการเดินทางกลับหรือไปประเทศที่สาม แล้วแต่กรณี	สมช.	มท. / สธ. / ศธ. / กต. / กท. / ตร. / กอ.รมน.	รับผิดชอบทั้ง ๗ ประเด็นกลยุทธ์
๒) ปรับปรุงฐานข้อมูลผู้หลบหนีเข้าเมืองทุกกลุ่มที่มีนโยบายดูแลเป็นการเฉพาะให้มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลอื่นๆ			
๓) กำหนดมาตรการลงโทษต่อผู้ที่เคลื่อนไหวซึ่งสร้างผลกระทบต่อประเทศไทย และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของไทยต่อประชาคมโลก			
๔) ให้สิทธิขั้นพื้นฐานด้านการรักษาพยาบาลและการศึกษาตามหลักมนุษยธรรม			
๕) สร้างความเข้าใจกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเกี่ยวกับผลกระทบที่ไทยได้รับและนโยบายของไทย ไม่มีการเพิ่มพื้นที่รองรับผู้หนีภัยการสู้รบและผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่น ๆ อีก			
๖) พิจารณาเจรจากับประเทศต้นทางและประเทศทางผ่านในระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อป้องปรามและสกัดกั้นการเดินทางเข้าสู่ประเทศไทย			
๗) เสร็จจากับองค์กรพัฒนาเอกชนต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อร่วมมือในการฝึก อาชีพรองรับการเดินทางกลับประเทศ การส่งไปประเทศที่สามและการส่งกลับอย่างปลอดภัย			

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๓

กลุ่มที่มีนโยบายเฉพาะ คือ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา เกาหลีเหนือ

กลยุทธ์ที่ ๒

การควบคุมเป็นการเฉพาะ

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) มาตรการต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า</p> <p>(๑) ใช้กลไกประชาคมอาเซียนและองค์กรระหว่างประเทศผลักดันให้มีการจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราวในเขตพม่า และเจรจากับพม่าให้รับผู้หนีภัยการสู้รบกลับประเทศ โดยมีหลักประกันความปลอดภัย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักการไม่ผลักดัน (Non-refoulement) การให้ความดูแลด้านมนุษยธรรม และการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามหลักสากล</p> <p>(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการเดินทางกลับถิ่นฐานเดิม หรือการไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม โดยสมัครใจ โดยประสานองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยเหลือดำเนินการ</p> <p>(๓) ส่งเสริมการฝึกทักษะวิชาชีพเพื่อรองรับการทำงานเมื่อเดินทางกลับถิ่นฐานหรือไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สามและพิจารณาอนุญาตให้ทำงานได้ในพื้นที่พักพิงตามที่กำหนด</p> <p>(๔) อนุญาตให้จัดการศึกษาได้ในพื้นที่พักพิงตามมติคณะรัฐมนตรี ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ภายใต้การควบคุมดูแลของทางการ</p>	สมช.	กต. / มท. / ศธ. / สธ. / กองทัพอไทย	รับผิดชอบทั้ง ๔ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๓

กลุ่มที่มีนโยบายเฉพาะ คือ ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยา เกาหลีเหนือ

กลยุทธ์ที่ ๒

การควบคุมเป็นการเฉพาะ

ประเด็นกลยุทธ์	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๒) มาตรการต่อผู้หลบหนีเข้าเมืองชาวโรฮิงยาและชาวเกาหลีเหนือ</p> <p>(๑) เพิ่มความเข้มข้นในการสกัดกั้นและป้องกันการหลบหนีเข้าเมืองเป็นพิเศษ</p> <p>(๒) ให้มีระบบการตรวจสอบและติดตามการเคลื่อนไหวที่จะมีผลกระทบต่อความมั่นคงและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิด</p> <p>(๓) ประสานทำความเข้าใจกับประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทย เพื่อไม่ให้เกิดภาพลักษณ์ทางลบต่อประเด็นปัญหาสิทธิมนุษยชน</p>	สมช.	กต. / มท. / ศธ. / สธ. / กองทัพไทย / กอ.รมน. / สชช. / บช.ส. / ศรภ.	รับผิดชอบทั้ง ๓ ประเด็นกลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑

ยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่อยู่ในประเทศไทย

กลุ่มเป้าหมาย ๔

กลุ่มผู้หลบหนีเข้าเมืองอื่นๆ นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๑ (กลุ่มเป้าหมาย ๑ - ๓)

ประเด็นมาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองต่อผู้หลบหนีเข้าเมือง ผู้ให้ที่พักพิง และขบวนการนำพา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตอย่างเด็ดขาด จริงจัง</p> <p>๒) พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบสารสนเทศการตรวจคนเข้าเมืองให้ทันสมัยและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศระหว่างส่วนราชการไทยที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบ ติดตาม บุคคลต่างด้าวที่เดินทางเข้า-ออก และพำนักในประเทศไทย</p> <p>๓) ติดตามและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด สำหรับบุคคลจากประเทศที่สามที่ขอรับการตรวจลงตราเพื่อเข้าประเทศไทย โดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศรอบบ้าน และประเทศในกลุ่มแอฟริกา ซึ่งอาจขอรับการตรวจลงตราผิดประเภทหรืออาจอยู่ต่อในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมาย ที่เคยมีฐานข้อมูลการเข้าเมืองอย่างถูกต้องแต่ลักลอบอยู่ต่อ และมีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศ</p>	ตร.	มท. / รง. / พม. / กต. / กอ.รมน. / สชช. / ศรภ.	รับผิดชอบทั้ง ๓ ประเด็นมาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒
กลุ่มเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่
กลุ่มที่จะลักลอบเข้ามาใหม่

ประเด็นมาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) เพิ่มความเข้มงวดในการป้องกันและสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พัฒนา ระบบสารสนเทศการตรวจคนเข้าเมืองให้ทันสมัย เชื่อมโยงทุกด้านและสามารถติดตามตรวจสอบตัว บุคคลและการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒) บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ลักลอบเข้ามาใหม่ นายจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ให้ที่พักพิงรวมทั้ง ขบวนการนำพา ขบวนการค้ามนุษย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>๓) พิจารณาบทบทนและปรับปรุงกฎหมายให้มีบทลงโทษที่ชัดเจน ทันสมัย เพื่อเป็นการป้องกันและป้องปราม การกระทำผิด และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่</p> <p>๔) เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเจ้าหน้าที่รัฐที่ เกี่ยวข้อง</p> <p>๕) จัดทำแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลประวัติบุคคล พร้อมลายพิมพ์นิ้วมือและรูปถ่ายของผู้หลบหนี เข้าเมือง (ข้อมูลชีวภาพ) เพื่อตรวจสอบการกลับเข้ามาใหม่และดำเนินการตามกฎหมาย โดยให้ สามารถแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ รวมถึงการปรับปรุง ข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามช่วงเวลา</p>	กองทัพไทย	ตร. / มท. / พม. / กต. / กอ.รมน. / รง.	รับผิดชอบทั้ง ๗ ประเด็นมาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒
กลุ่มเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์การป้องกันการลักลอบหลบหนีเข้ามาใหม่
กลุ่มที่จะลักลอบเข้ามาใหม่

ประเด็นมาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๖) พัฒนาระบบการเข้า - ออกบริเวณชายแดนโดยเฉพาะการใช้บัตรผ่านแดน (Border pass) หรือเอกสารผ่านแดนอื่นๆ เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบตัวบุคคลและตรวจสอบการเดินทางกลับได้อย่างชัดเจน</p> <p>๗) ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่ชายแดนและชายฝั่งทะเลในการร่วมมือกับภาครัฐ เพื่อป้องกันและสกัดกั้นการลักลอบเข้าเมือง</p>	กองทัพไทย	ตร. / มท. / พม. / กต. / กอ.รมน. / รง.	รับผิดชอบทั้ง ๗ ประเด็นมาตรการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

ประเด็นมาตรการ	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานร่วม	หมายเหตุ
<p>๑) ประสานความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการใช้กลไกระดับภูมิภาค ทั้งระดับพหุภาคี และระดับทวิภาคี ในระดับชาติ และระดับท้องถิ่นที่มีอยู่ เพื่อป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง</p> <p>๒) ส่งเสริมความสัมพันธ์ ความร่วมมือด้านการข่าว และการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง</p> <p>๓) ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรมนุษย์ของประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชากรของประเทศเพื่อนบ้านดำรงชีวิตอยู่ได้ในถิ่นกำเนิด โดยไม่จำเป็นต้องอพยพเข้ามาในประเทศไทย</p> <p>๔) ร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศ ประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก ให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรและสภาพแวดล้อมในประเทศต้นทางอย่างเหมาะสม เพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานย้ายถิ่น และป้องกันการโยกย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติเข้ามาในประเทศไทย</p> <p>๕) ชี้แจงและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจนแก่ประเทศเพื่อนบ้าน ประชาคมอาเซียน ประชาคมระหว่างประเทศ และองค์กรพัฒนาเอกชนทั้งในและต่างประเทศ เกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผู้หลบหนีเข้าเมือง รวมถึงการดำเนินการของประเทศไทย เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อภาพลักษณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศไทย</p>	กต.	กองทัพไทย / มท. / สศช. / สมช. / กอ.รมน. / สชช. / ศรภ. / บช.ส. / รง. / พม. / สธ.	รับผิดชอบทั้ง ๕ ประเด็นมาตรการ